

Ph.

PETER DEUNOV

*Epistolă
cătire suflete*

*Viața este o muzică sublimă. Fericit cel care știe să cânte imnul glorios al vieții!
Viața e lumină. Fericit cel care e luminat de ea!*

EPISTOLĂ CĂTRE SUFLETE

Textele din acest volum țin de învățătura maestrului Beinsa Douno, născut în Bulgaria, în ziua de 11 iulie 1864, la Nikolaevka, regiunea Varna, și decedat la Sofia în ziua de 27 decembrie 1944.

Această învățătură se prezintă sub formă de conferințe și conversații numeroase și variate. Primele conversații au avut loc în fața discipolilor în cursul unor congrese, care s-au derulat în diferite orașe din Bulgaria. Dar, începând din 1914, maestrul s-a adresat tuturor, în fiecare duminică, în același timp, congresele s-au înmulțit.

Începând din 1922, se vor realiza mai multe niveluri de învățătură: clasa pentru tineri de vineri dimineața, cei mai mulți fiind studenți și încă celibatari, clasa comună de miercuri dimineața, rezervată tuturor discipolilor, și conferințele de duminică, care s-au ținut până în 1944 și la care vor se vor adăuga, începând din 1930, „conferințele dimineții”, ținute pentru discipoli duminica la ora cinci dimineața.

În afara acestui mare număr de conferințe, altele au fost ținute în munți. Învățătura cuprinde și multe dintre discursurile culese de discipoli după mesele comune sau cu ocazia conversațiilor individuale sau în grupuri mici. Pe de altă parte, ea cuprinde și multe amintiri lăsate de discipolii maestrului, precum și texte culese cu ocazia unor momente privilegiate.

Toate aceste discursuri, ținute în limba bulgară, au fost stenografiate, apoi redactate și editate, în mare parte până în 1950. Beinsa Douno a recomandat ca toate aceste texte să fie întâi traduse în limbile rusă, germană, franceză, engleză, italiană, spaniolă. Dar numai o mică parte dintre ele au putut fi traduse.

Învățătura sa se prezintă ca o adevărată știință.

„Citiți conversațiile și conferințele și, de asemenea, Evangheliile. Găsiți-vă timp pentru asta”, recomanda maestrul. Găsim în ele o profunzime și o forță care stimulează intelectul să descopere sensul Cuvântului.

Epistolă către suflete

Viața este o muzică sublimă. Fericit cel care știe să cânte imnul glorios al vieții!

Viața e lumină. Fericit cel care e luminat de ea!

Fiecare om poate să trăiască sub aripile Infinitului, căci plenitudinea iubirii divine domnește și cântă în el.

Multe contradicții pot să fie prezente în mintea discipolului, din care decurg multe decepții. Și, fără o adevărată înțelegere a lucrurilor, poate viața să aibă vreun sens interior?

Urciorul gol și izvorul secăt pot oare să-l mulțumească pe călătorul însetat? Farurile stinse pot oare să arate calea vaporului care plutește pe valuri?

Lumina îi este necesară discipolului care trece prin contradicții. Mulți sunt cei care locuiesc astăzi în beciuri adânci, unde nu pătrunde nicio lumină. E bine pentru voi să fiți cu fața la soarele care dă viață, să fiți în relație cu razele însuflețitoare și strălucitoare ale luminii interioare.

Este de o mie de ori mai preferabil să auziți vocea blândă și domoală a lui Dumnezeu, care răsună în natură până în cele mai mici unghere, în pârâiașe, decât să auziți mugetul brutal și avid al lumii înnegurate, din beciurile ei adânci!

Duhul Domnului se manifestă peste tot și vorbește.

El revarsă pacea, bucuria iubirii în suflete și în tot ce e viu. Acolo unde-și îndreaptă el privirea, adevărul trăiește, Lumina lucrează și Puritatea împodobește inima. Razele soarelui dătător de viață îi ating asemenea și pe cei drekți, și pe cei păcătoși, și asta se repetă la infinit. Și, când îi vei recunoaște Cuvântul, iubirea va înflori în inima ta.

Numai Dumnezeu este iubire și cel asupra căruia se revarsă această lumină îl recunoaște.

Atunci, îți vei recunoaște misiunea pe care o ai pe pământ. Căci fiecare suflet a venit în această lume ca să dăruiască ceva. Vine pe pământ ca să treacă prin experiențe și să aducă ceva lumii. Sufletul trebuie să fie conștient de misiunea lui.

Salvați flacăra divină din voi ca pe bunul cel mai de preț al spiritului uman. În această flăcără se dezvoltă toate gândurile și sentimentele bune. Cresc și înfloresc în ea, se dezvoltă și se maturizează. Numai în ea poate să primească sufletul omului

ceea ce este nobil și sublim: iubirea și înțelepciunea în manifestarea lor divină.

Natura și întregul univers sunt o manifestare exterioară a științei divine, care aduce binele sublim sufletelor alese; acestea ascultă vocea Duhului. Revelațiile, manifestările, cunoașterea sunt procese vii ale Divinului care se manifestă acum în voi și vă incită la o acțiune nobilă și onestă.

Ascultați cu atenție și rațiune această voce, înțelegeți-i corect instrucțiunile, în bucuria sufletului. Asemenea albinelor muncitoare, culegeți nectarul dulce al vieții florilor divine, care au ales armonia, puritatea și ordinea sublimiei cultivări a iubirii.

Caută lumina la care poți citi.

Caută căldura care nu arde și la care se coc roadele; ele sunt ceea ce e plăcut în viață, sunt purtătoare ale Adevărului. Și Adevărul este el însuși capul a ceea ce este rațional în fiecare suflet.

Iubirea este primul rod al Spiritului și înțelepciunea este forța care organizează.

Iubirea nu doarme niciodată, nu adoarme niciodată. Rămâne veșnic trează în Adevăr.

Omul iubirii este în Adevăr. Nu cel care vorbește despre iubire, ci acela care o poartă în suflet.

Omul înțelepciunii este în Lumină. Nu cel care vorbește despre înțelepciune, ci acela care o poartă în minte.

Omul Virtuții este în voința creatoare a universului. Nu cel care vorbește despre Virtute, ci acela care o poartă în inimă.

Unde se găsește Adevărul? Acolo unde sufletul, mintea și inima sunt libere!

Iubirea vine de la Dumnezeu și aduce viață. Aduce totul cu ea. Din ea izvorăște tot ce e prețios în viață. În iubirea manifestată care aduce pace, bucurie, lumină, cunoaștere, căldură, puritate, adevăr și viață se găsește iubirea divină. Toate gândurile, toate sentimentele și toate acțiunile concepute în ea au un sens. Trăiți în ea, ca să înțelegeți gândirea divină.

Numai prin suferință se purifică omul și iubirea se manifestă în el.

Iubirea care se manifestă și rămâne pentru totdeauna și care, în toate împrejurările, durează veșnic înăuntru este iubirea divină.

Când vei auzi vocea iubirii, te vei ridica, vei retrăi, vei învia și vei cunoaște Adevărul.

Iubirea nu se înșală niciodată și nu înșală pe nimeni. Din inima acestei iubiri țâșnește apa cea mai pură; din sufletul ei țâșnește lumina cea mai blândă. Nicio minciună nu sălășluiește în ea. Poartă pacea care depășește orice cunoaștere și bucuria pe care nimeni n-a simțit-o încă. Ce-ați mai putea să vedeți, dacă ați fi mereu treji! Acolo se găsește aspirația sublimă, binele sublim care dăruiește totul.

Preafericit cel care rămâne înfometat și însetat de acest Adevăr! Căci în El trăiește incomensurabilul. Este lumina tuturor luminilor și poartă viața Adevărului veșnic, care nu se schimbă niciodată. Legea sublimă a vieții se schimbă fără să se schimbe vreodată. Ea se manifestă cât se poate de discret.

Fie ca o rază a acestui Adevăr să-ți atingă sufletul, inima, să te atingă pe tine și pe toți!

Ce poate fi mai bun decât apa pură a vieții, decât lumina pură a înțelepciunii, decât puritatea iubirii de esență divină? Omul trebuie să-și dezvolte receptivitatea la această iubire. Căci lumina este pentru cel care are ochi, iubirea este pentru cel care are inima receptivă, viața este pentru cel care are sufletul treaz.

Speranța întreține viața, credința întreține rațiunea și iubirea, adevăr veșnic din adâncurile sufletului. Iubirea cere să fie manifestată, înțelepciunea, să fie aplicată, Adevărul, să fie realizat.

Numai iubirea divină face sufletele perfecte. „Ferice de cei cu inima curată, căci ei îl vor vedea pe Dumnezeu!”

Sublimul și infinitul sunt în armonie doar cu iubirea în care Se manifestă Dumnezeu.

Iubirea îi vorbește inimii despre bucurii și tristeți. Discursul ei e scurt, dar bogat în conținut. Iubirea este plină de pace și de o credință care depășește orice inteligență.

Dumnezeu este iubire nelimitată și sfântă.

Această iubire este cât se poate de rațională, de o puritate lipsită de orice amestec.

Puritatea și iubirea sunt sinonime cu rațiunea și noblețea. Dar nu tot ce se declară e iubire.

Iubirea nu-l cunoaște decât pe cel care trăiește în ea.

În viața discipolului, siguranța constă în studierea iubirii raționale, care nu slăbește niciodată și nu face decât să crească. Tot ce slăbește nu e iubire, ci o umbră a vieții.

Există o credință vie, imuabilă, constantă, o iubire nelimitată care nu slăbește. Iubirea care nu se mărește permanent slăbește. Cel a cărui iubire crește permanent face parte dintre cei care s-au născut din nou.

Numai omul născut din nou nu mai comite greșeli. El trăiește în bucuria în care sălășluiește Dumnezeu. Și bucuria lui Dumnezeu poartă în ea viața veșnică.

Iubirea nu murdărește niciodată. În iubirea veșnică, legile vieții acționează diferit.

Omul iubirii este înconjurat de o lumină vie. Binecuvântarea Cerului se manifestă în iubire.

Să știți că două căi duc la Dumnezeu: calea iubirii și calea înțelepciunii. Calea iubirii este plăcută la străbătut; pe ea merg și copiii. Dar calea înțelepciunii este abruptă, stâncoasă și plină de obstacole. Trece peste înălțimile piscurilor muntoase, unde domnește furtuna. Discipolul nu poate să străbată această cale decât cu Maestrul său.

Cel care a pornit pe calea iubirii este pregătit să accepte marea înțelepciune divină. Iubirea este cea mai bună pregătire pentru acceptarea înțelepciunii. Tocmai de aceea se zice: „iubirea aduce lumină”.

Aplicați focul viu al iubirii, lumina vie a înțelepciunii și forța vie a Adevărului!

Iubirea din care țâșnește viața este adevărata iubire. Înțelepciunea din care țâșnește lumina este adevărata înțelepciune. Adevărul din care vine libertatea este Adevărul însuși.

Acolo unde e lumină, acolo unde e puritate spirituală domnește Duhul Sfânt.

Acolo unde e lumină, acolo unde e puritate spirituală și libertate divină se manifestă Duhul Sfânt.

În iubirea divină manifestată și realizată, sufletul își exprimă cele mai nobile trăsături.

Fie ca viața și iubirea să-ți sălășluiască în suflet, lumina și înțelepciunea, în intelect, puritatea, în inimă, libertatea și Adevărul, în minte! Atunci se va topi învelișul de gheață al sufletului, peste intelect se va revărsa o lumină strălucitoare și

el se va umple de gânduri. Din izvorul inimii cresc verdeața și viața.

Acceptă căldura divină a iubirii, lumina îngerească a înțelepciunii, puritatea inimii, forța Duhului, și vei păși pe calea cunoașterii și a elevării.

Preafericit este sufletul care merge pe calea luminoasă a binelui veșnic, a vieții veșnice!

Pune-ți Adevărul în suflet, și vei dobândi libertatea. Deschide-ți calea luminii în intelect, și înțelepciunea îți va aduce cunoașterea. Acceptă puritatea în inima ta, și iubirea își va găsi acolo plenitudinea.

Pune-ți iubirea în inimă, și îți va aduce puritatea și noblețea sentimentelor.

Pune-ți înțelepciunea în intelect, și îți va aduce lumina în gânduri.

Pune-ți Adevărul în minte, și îți va aduce libertatea hotărârilor.

Pune-ți Virtutea în forță, și ea va așeza în tine Adevărul imuabil și Duhul lui Dumnezeu va sălășlui în tine. Și vei rămâne sub aripile Lui, sub privirea compasiunii Sale.

Din iubire provine viața.

Din înțelepciune provine cunoașterea înaltă.

Din Adevăr provine libertatea spirituală.

Din Dreptate provine dreapta împărțire.

Din Virtute provine rodul.

Iubirea să mărturisească cât de pure vă sunt inimile.

Înțelepciunea să mărturisească cât de strălucitoare vă sunt mințile.

Adevărul să mărturisească cât de libere vă sunt sufletele.

Lumina nu poate fi prinsă cu mâna, dar e percepută de ochi și înțeleasă de rațiune. Această lumină călăuzește prin întuneric sufletul decăzut. Când, în noaptea cea mai întunecoasă a vieții, o luminiță apare în fața sufletului, el este copleșit de bucurie. Această lumină începe să crească treptat și, curând, totul în jur se luminează. În această lumină, ascultă glasul Celui care te călăuzește.

Mâna nu poate să apuce decât rodul provenit din lumină; ochiul îl poate vedea pe slujitorul care îl aduce, iar intelectul poate să citească scrisoarea celui care o trimite.

Rodul sfânt al vieții trebuie să fie apucat în puritatea absolută.

Sufletul discipolului trebuie să fie cuprins de tresărirea sfântă a Duhului sfânt. Numai cu această puritate și cu această tresărire discipolul poate să se apropie și să vadă chipul sfânt al Adevărului și să înțeleagă calea ascendentă a iubirii.

Ideile mari trăiesc în sufletele nobile; gândurile luminoase, în mințile luminate; dorințele pure, în inimile curate.

Dumnezeu este lumina în care se coc roadele Virtuții. Numai Dumnezeu e iubire.

Maestrul este purtătorul acestui adevăr. El a venit să restabilească puritatea pierdută.

Iubirea divină rezistă la orice; pe ea se bazează Maestrul. În iubirea omenească, totul se stinge.

Treceți cu bine examenul inimii, al sufletului, al minții. Atunci vi se vor deschide porțile regale ale Adevărului divin! Și iubirea însăși vă va primi în pragul noii vieți pe care Hristos o aduce lumii! Atunci, sufletul vi se va bucura și va fi copleșit de Harul sfânt.

În timpul examenului, să zici: „Fără teamă și fără întuneric! Cu viața și cu lumina; înainte, cu iubirea nelimitată!”.

Studiază legile cu care poți să depășești încercările ivite în cale. Ele generează impulsuri noi, trezesc forțe noi și trasează astfel viitorul luminos prevăzut de imensa iubire a Atotputernicului. Ele aduc tuturor sufletelor puterea de a evolua.

Suferințele exprimă durerile nașterii unei vieți sublime în suflet. Ele îl trezesc ca să-i aducă la cunoștință un mediu nou, condiții noi și o activitate nouă. Sufletul intră într-o lume nouă.

Supus temperaturilor și presiunilor înalte, carbonul dobândește frumusețea și puritatea diamantului, care refractă razele soarelui printr-o strălucire puternică și o reflectă în mii de culori.

Forța fiecărui om constă tocmai în examenele reușite, precum și în încercările și suferințele depășite.

Să știi că vei ieși din încercări și suferințe prin înțelepciune și iubire. E posibil să treci prin anumite suferințe și necazuri ca să-ți călești sufletul.

Pentru omul rațional, necazurile sunt un privilegiu și bucuriile, un bine. Ele merg împreună.

Treceți-vă repede examenele, în toate privințele. Aveți credință! Credința este o expresie a iubirii.

Omul drept cade și se ridică de șapte ori. Cel care a căzut nu are alt prieten decât pe Dumnezeu, în încercările cele mai mari, să știi că nu ești niciodată nici singur, nici părăsit.

Discipolul trebuie să fie un erou care, după ce a căzut și s-a ridicat de mai multe ori, continuă să meargă pe cale, spre înălțime, unde îl cheamă Adevărul.

Dumnezeu a ridicat mii de suflete căzute care au crezut în El. Tocmai în încercare se cunoaște forța discipolului. Nu rata ocazia de a-ți trece examenul. Fie ca lumina, pacea și iubirea să te susțină, să te ocrotească și să te ducă la reușită.

Cel perfect este mai presus de orice ispită. Manifestările omenești josnice îi sunt străine. Sufletul îi e plin de iubire, de înțelepciune și de Adevăr.

Iubirea Maestrului a fost deja pusă la încercare, în această iubire nu există nicio excepție. Iubirea discipolului este pusă la încercare. Dacă schimbă Maestrul, nu și l-a recunoscut. Inima lui nu are acuitatea iubirii; se găsește încă în prag.

Cunoștințele discipolului sunt puse la încercare. Cunoștințele Maestrului au fost puse deja la încercare. Inima și voința discipolului sunt puse la încercare. Vor putea rezista ispitei? Dacă rezistă, discipolul va fi meritat iubirea Maestrului. Maestrul se va bucura că discipolul se află în lumina căii ascendente, nu în minciuna creată de mână (*Iluzia universală, în terminologia hindusă (n.tr.)*). Când ești în lumina Maestrului manifestat, ești discipolul iubirii divine manifestate, în care nu există nici trădare, nici minciună, nici înșelătorie. În ea există bucuria veșnică, beatitudinea și lumina care nu se întunecă niciodată, ci stăruie ca o blândă mângâiere divină pentru suflet.

Cel ce te călăuzește e fidel și veridic în toate căile sale. El este Maestrul luminii eterne, al iubirii infinite manifestate.

În viața sa, discipolul va trebui să arate singur cât de mult prețuiește Testamentul Adevărului veșnic.

Discipolul trebuie să aibă două calități: demnitate și smerenie. Discipolul trebuie să se judece singur înainte ca judecata să vină din exterior. Nu trebuie să tragă concluzii pripite despre ce nu cunoaște bine. Trebuie să cunoască fiecare suflet acolo unde el se găsește. Căci, la lumină, unele lucruri cresc, altele înfloresc, rodesc și se maturizează.

Pe calea sublimă a luminii, discipolul își găsește inspirația lângă ce este mai elevat decât gândirea omenească. Trebuie să dovedească faptul că Infinitul a așezat în el ceva bun. Minteia lui nu trebuie să se stingă. Omul diferă tocmai prin faptul că e întotdeauna fidel și veridic. Trebuie să trăiască viața sublimă unde domnesc iubirea, înțelepciunea și Adevărul.

Vei învăța, vei avea răbdare și te vei bucura; vei gândi, vei lucra și vei mulțumi. Aceasta este voința Celui infinit.

Maestrul este mereu lângă discipolii buni. Maestrul este întotdeauna absolut veridic față de discipol.

Discipolul trebuie să știe cine îi este Maestru și să aibă în el o încredere absolută. El este cel pe care Maestrul îl cunoaște de o eternitate, de-a lungul întregii sale evoluții și de-a lungul întregului său drum.

Discipolul știe și este absolut convins că Maestrul dorește și lucrează la binele lui suprem, la evoluția lui. Unica grijă a Maestrului este progresul discipolului. Căci singurul scop al Maestrului este slăvirea lui Dumnezeu în sufletul omului. De aceea, Maestrul a venit singur. A se îndoi de Maestrul său este pentru discipol o dezonoare și a se îndoi de Dumnezeu înseamnă a-și pierde viața.

A-i cunoaște pe Dumnezeu și pe Maestru înseamnă viața veșnică.

Cuvintele mele se adresează discipolilor muncitori. Mai ales lor ne adresăm prin razele strălucitoare ale luminii spirituale, în prezența iubirii, înțelepciunii și a Adevărului.

„Eu și Tatăl meu vom veni și vom sălășlui în voi.” îmi voi ajuta din toate puterile discipolii care merg pe calea blândeții și a bunătații.

Iubirea, înțelepciunea și Adevărul să fie cu voi acum și în secolele ce vin. Să vă încălzească și să lumineze tot ce e bun și sublim în voi. Acestea sunt cuvintele vieții.

Discipolul care studiază bine poate să conteze întotdeauna pe iubirea Maestrului său.

Preaferiți cei care iubesc, căci vor avea o viață îmbelșugată!

Preaferiți cei care merg pe calea înțelepciunii, căci vor rămâne în lumină!

Preaferiți cei care trăiesc în Adevăr, căci vor fi eliberați de toate lanțurile care îi limitează.

Aceasta este epistola eternă a Duhului.

Iubirea fie cu voi; iubirea care aduce pace, puritate, rațiune și divină răbdare sfântă.

Iubirea Duhului sfânt să vă lumineze.

Bucurați-vă în spirit; fiți veseli spiritual.

Soarele vieții strălucește la fel și constant.

Pacea mea fie cu voi toți care purtați puritatea divină.

Lumina și afecțiunea mea constantă să fie veșnic cu voi toți, discipoli ai vieții.

Sofia, 22 martie 1939

Salutare către suflete cu ocazia anului 1914

*Mergeți în lumina spirituală,
ca să fiți fiii Luminii.*

Lumina spirituală este pentru suflet ceea ce este lumina fizică pentru corp. Hrănirea, creșterea și dezvoltarea corpului sunt imposibile fără lumină. La fel, sufletului îi este imposibil să crească, să se dezvolte și să dea roade, fără lumină spirituală. Așa cum lumina vine de la soare, lumina spirituală, care atinge sufletul, vine de la Dumnezeu. După cum lumina nu este identică cu soarele, lumina spirituală nu este identică cu Dumnezeu. Lumina ne face să ne gândim la soare; lumina spirituală ne arată calea ce duce la Dumnezeu. La lumina timpului noros nu putem să indicăm unde se găsește soarele, deoarece este ascuns de nori. Dar, cu ajutorul cunoștințelor și al experiențelor, reflectând la oră și la anotimp, îi putem determina cu aproximație poziția. Apoi, fixând cu atenție locul reperat, putem să zărim eventual o lumină mai puternică, forma umbrită a soarelui. La fel se întâmplă în cazul luminii spirituale pe care Dumnezeu o îndreaptă spre sufletul nostru. Cu aceleași eforturi, cu ajutorul experienței și al cunoștințelor, putem și trebuie să-L căutăm pe Dumnezeu.

Când se naște un copil, părintele îi oferă condițiile necesare vieții și creșterii corpului. Tot așa, când s-a născut omul, i s-a dat lumina spirituală, condiția necesară dezvoltării sufletului său. Condițiile sunt necesare pentru satisfacerea aspirației noastre de a merge în Cer; ele ajută sufletul să se purifice și să se îmbogățească spiritual. Căci Cerul nu este accesibil decât sufletelor bogate spiritual, pure și „înveșmântate în haine de sărbătoare. Să fii fiu al luminii spirituale înseamnă să ai și să folosești condițiile care ne-au fost date: lumina spirituală pentru evoluția noastră spirituală. Procesul luminii spirituale este cel al purificării sufletului și al fecundării sale.

Lumina le dă plantelor posibilitatea să se hrănească cu sucurile pământului, pe care le transformă, în frunzele lor, în substanțe nutritive. Astfel, planta crește și rodește. Și sufletul nostru este o plantă care trebuie să dea roade. Prin inimă, face rădăcini în lumea materială: acestea sunt dorințele. Aspirațiile și gândurile sunt sucuri pentru suflet, care îl ameliorează și-i dau

posibilitatea să dea roadele binelui. Putem să fim buni în dorințele și gândurile noastre. Totuși, ele nu pot fi prețioase decât dacă sunt unite și manifestate într-o acțiune. Realizându-se printr-o acțiune, sufletul dă roade folosind condițiile ca substrat. Astfel, așa cum în plante lumina transformă sucurile în substanță vegetală și în fructe, lumina spirituală ne transformă gândurile și dorințele în acțiuni bune, roade ale sufletului.

Aceasta înseamnă să fii fiu al luminii spirituale, să folosești lumina spirituală, condițiile dăruite de Dumnezeu ca să trăiești astfel încât să-ți asiguri progresul spiritual și să dai roade spirituale.

Ca fii ai luminii spirituale, avem o atitudine diferită față de Dumnezeu, care e izvorul ei. În funcție de epocă, Dumnezeu ne oferă condiții diferite, astfel încât să ne asigure dezvoltarea. În funcție de epoci și prin comportamentul față de Dumnezeu, sufletul nostru dobândește o înțelegere diferită: aceasta în funcție de condițiile în care Dumnezeu, educatorul nostru cel mai bun, ne pune să lucrăm, și asta în așa fel încât aceste condiții să fie utilizate ca să ne permită să devenim buni și să stabilim între noi o mai bună înțelegere.

Ca să intrăm în împărăția cerească, trebuie să fim izbăviți. Dar izbăvirea nu este de ajuns, trebuie să putem profita de ea. Izbăvirea înseamnă că Dumnezeu ne cruță de condițiile rele în care sufletul, intelectul și inima noastră nu pot să evolueze și ne așază în cele care permit dezvoltarea lor. Când izbăvim pe cineva de închisoare, îl scoatem din condițiile care îi împiedică dezvoltarea și îl paralizează, ca să-l așezăm în condiții favorabile. Dar apoi, utilizând aceste condiții, cunoașterea și experiența sa, acela trebuie să lucreze singur și să se dezvolte. Altfel, deși are condiții favorabile și a fost izbăvit, nu poate nici să se dezvolte, nici să progreseze. În acest fel, ne-am izbăvit prin Iisus Hristos, fiind cruțați de condițiile rele care ne împiedică dezvoltarea, fiind așezați în condiții noi, în lumina spirituală și binecuvântarea pe care trebuie să le folosim pentru dezvoltarea și progresul nostru.

Izbăvirea duce la libertate: cel care a fost izbăvit din închisoare e liber! Și noi, izbăviți de Iisus Hristos, suntem liberi prin Hristos. În fiecare dintre noi se ascunde o viață adevărată: sufletul este legat de izvorul de unde viața a fost insuflată. Această viață ascunsă, această scânteie divină se tânuie în noi

mereu. Oftează, este nemulțumită și caută cu totul altceva, sublim. Această viață ascunsă este un stimulent pentru progres; ea ne face să avansăm. Dar, când se găsește în condiții care îi împiedică manifestarea și derularea naturală, nu suntem liberi. Libertate este atunci când viața spirituală, puternică, ascunsă, iese din condițiile care îi împiedică dezvoltarea și manifestarea, ca să fie așezată în cele care îi sunt favorabile. Așadar, libertatea urmează izbăvirii. Cel ce nu e izbăvit nu e liber. Dar, dacă omul e liber interior, dacă simte că sufletul îi e unit cu Creatorul său și cu toți oamenii din lume, dacă nu simte vreun obstacol în calea acestei uniri, este izbăvit. Păcatul este un obstacol în calea izbăvirii, așadar cel care este sub dominația păcatului nu este liber. De aceea, Apostolul le-a spus romanilor: „Când suntem izbăviți, suntem eliberați de păcat”.

Ne sunt date indicii ca să știm dacă suntem liberi sau nu. Aceste indicii sunt suferințele. Ele arată că viața noastră trebuie să intre în alte condiții de existență. Când viața intră în condiții favorabile dezvoltării, nu mai simțim suferințele. Îngerii sunt liberi. Ei sunt în condițiile cele mai plăcute, necesare manifestării vieții lor interioare. Sfinții nu erau supuși, nu se plângeau și nu simțeau suferințele. Căci, puși în condiții mai elevate, în atmosfera sfântă în care erau liberi, viața lor spirituală se manifesta și mai mult. Astfel, dacă suferim, trebuie să ne îndreptăm viața interioară spre condiții mai elevate. Și, elevând și întărindu-ne viața interioară, stabilind o legătură cu cei dreapți, cu Puterile și cu Duhul Sfânt, vom fi liberi și nu vom mai suferi. Aceasta înseamnă că vom fi fii ai luminii spirituale, că vom fi utilizat condițiile care ne-au fost date.

Cel care este fiu al luminii spirituale profită de lumina și de fața întunecată a vieții. Altfel spus, poate să utilizeze pentru elevarea lui atât fericirea, cât și nefericirea, atât ajutorul, cât și obstacolele. Educatorul își pune învățăcelul nu numai pe un drum lipsit de capcane, prezentând doar înlesniri, ci și pe cel cu obstacole ce trebuie depășite. Înlesnirile ajută la dobândirea cunoștințelor, dar obstacolele îmbogățesc experiența. Omul liber nu se găsește pe o cale lipsită de obstacole, dar le depășește cu ușurință și înaintează, în timp ce omul care nu e înzestrat se oprește în fața lor. De aceea, Dumnezeu, ca educator perfect, le dă copiilor lui și obstacole pe care ei trebuie

să învețe să le depășească. Numai în acest caz vom fi liberi și puternici.

Deseori, ne plângem de suferințe, de gânduri și de dorințe rele. Nu e drept. Acestea sunt condiții în care sufletul ni se maturizează, în care roadele se coc mai bine. Fiecare condiție ne-a fost dată de Tatăl nostru ceresc ca să o învingem, să o depășim, să o transformăm din stăpân al nostru în slujitor al nostru, și astfel să devenim buni, puternici în bine și bogați spiritual. Nu poate fi altfel, căci „împărăția divină e a celui care se străduiește pentru ea”. Această violență e o luptă. Totuși, „noi n-avem de luptat împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în văzduh”.

Astfel, când luptăm „împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac”, devenim fii ai luminii spirituale și avem ajutorul Cerului. De aceea trebuie să căutăm numai această bogăție, „să fim gata să luăm toate armele divine”, să „ne încingem mijlocul cu adevărul, să ne punem platoșa neprihănirii, să avem picioarele încălțate cu râvna Evangheliei păcii. Să luăm și coiful mântuirii și sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu, rugându-ne în gând tot timpul”.

Astfel, dacă vrem să fim fii ai luminii spirituale, trebuie să utilizăm toate condițiile, bune și rele, în care ne aflăm. Căci, folosindu-le pentru propria dezvoltare, ne eliberăm de condițiile rele, adică devenim liberi. În acest fel, cu propria experiență și cu acele cunoștințe dobândite, îl vom găsi pe Dumnezeu, izvor de lumină spirituală. Astfel, fiul luminii spirituale este vesel, nu deznădăjduiește în sufletul lui. Iată cum fiul luminii spirituale dobândește în el însuși echilibrul divin și îl introduce în lume.

În relațiile reciproce dintre oameni, există două feluri de legi: primul fel, cu un caracter mecanic, are două fețe, care sunt adunarea și scăderea; al doilea, cu caracter divin, are și el tot două fețe, înmulțirea și împărțirea. Păcatul este însoțit întotdeauna de acțiuni din prima categorie. De exemplu, Adam și Eva s-au unit în fruct și de asemenea cu șarpele. Astfel au ieșit la iveală nesupunerea și orgoliul lor. Dumnezeu i-a alungat din rai. Mai multe femei se reunesc într-un loc și încep să adune lângă ele păcate: încep să vorbească despre viața unora și a altora și să bârfească. Ele scot în evidență defectele lor și pe cele ale oamenilor.

Un evanghelist bogat a construit un siloz ca să depoziteze grâu, fără să-l folosească în modul voit de Dumnezeu. În consecință, chiar în aceeași noapte, Dumnezeu i-a luat sufletul. Diamantul are valoare; strălucitor, este culmea vieții mondene, dar refracția frânge razele soarelui fără să le înmulțească.

Bobul de grâu e umil, ieftin, dar, pus în pământ, se înmulțește. Așa este omul spiritual. Fiul fidel și bun înmulțește talentele maestrului său: îndeplinește legea divină. Un bob căzut în pământ roditor se înmulțește în 30, 60 și 100 de boabe. Când a creat omul, Dumnezeu i-a poruncit „să crească și să se înmulțească”. Dacă ai însușiri bune, talente, trebuie să le înmulțești. Femeia să vadă la soțul ei trăsăturile de caracter bune și să facă în așa fel încât să le înmulțească. Mai târziu, soțul îi va răspunde în aceeași măsură. Va începe să împartă cu ea sentimente și recunoștință; va participa la eforturile ei. Dacă vreunul dintre ei vede defecte la celălalt, să nu le scoată în evidență în fața oamenilor. Să se străduiască să le transforme în calități și apoi să le înmulțească.

Dacă se spune că împărăția cerului seamănă cu drojdia de bere și cu grâul semănat, asta înseamnă că, îndată ce elementele acestei împărății pătrund în sufletul și în mintea oamenilor, se înmulțesc. Dumnezeu îi va primi pe oameni în împărăția sa.

Pornind de la acest punct de vedere, când ziceam că trebuie să fim fii ai luminii spirituale înseamnă că trebuie să înmulțim, să utilizăm toate condițiile în care ne aflăm, pentru binele nostru și al celorlalți.

Așa cum reproducerea plantelor și a animalelor nu este posibilă decât la lumină, înmulțirea, adică acțiunile oamenilor conform legii sfinte, nu este posibilă decât în lumina spirituală. Nu este vorba ca fiii luminii spirituale să strălucească, să fie diamante sterile și lipsite de creștere. Li se cere să fie boabe de grâu care se înmulțesc. Lipsa de fructificare înseamnă moarte. Smochinul care nu dădea fructe a fost blestemat și tăiat. Curmeiul de viță care nu dă rod este tăiat, pe când cele care dau rod sunt curățate ca să rodească și mai mult. Astfel, să semănăm semințele iubirii și ale bucuriei pentru ca pacea să încolțească în mințile noastre; să semănăm semințele răbdării îndelungate și ale blândeții pentru ca rodul compasiunii să încolțească în inimile noastre; să semănăm semințele credinței

și ale frumuseții pentru ca în viața noastră să încolțească rodul cumpătării. Astfel, plenitudinea se va manifesta în viața noastră. Inima se va înnobila, mintea se va lumina, iubirea se va dezvolta și vom dobândi fericirea.

Aceasta este viața ascendentă a lui Dumnezeu pentru individ, pentru societate și pentru omenire.

Burgas, 6 ianuarie 1914

Condițiile vieții veșnice

*Și viața veșnică este aceasta:
să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu
adevărat, și pe Iisus Hristos
pe care L-ai trimis Tu.*

Când tânărul, curat ca rouă, se află în fața idealului lui în lume, se oprește și zice: „Am găsit. Asta este! Acum pot, asemenea lui Arhimede, să determin greutatea relativă a corpurilor, să indic cât argint, cupru și aur conține coroana regală. Acum pot să spun, ca Newton, de ce merele se coc și cad, de ce stâncile se rostogolesc pe pante, de ce izvoarele curg din munți, susură, sar din piatră în piatră și se scurg cu repeziciune, de ce corpurile cerești se rotesc în jurul focarului lor central. Acum, mintea mea, inima mea îmi dezvăluie acest mare secret al mișcării vieții. Pot să vă spun în ce constă viața veșnică, pot să-i determin proprietățile, calitățile, condițiile și elementele. Le-am găsit, am piatra filosofală, am dobândit prețiosul elixir al vieții. Pot să fiu curajos ca leul, răbdător ca bivolul, să zbor ca vulturul și să fiu rațional ca omul.” Și tocmai așa se și zice: „Ai dezvăluit-o nou-născuților”. Acest tânăr nu e departe de adevăr. A înțeles limba primordială cu care a vorbit Dumnezeu. Concluziile și concepțiile lui arată că înțelege originea de unde se inspiră. Vorbește, gândește, simte și acționează corect din punct de vedere logic și filosofic. Are pacea și înțelegerea în inima lui. Nu există controversă în privința cuvântului „veșnic”, dacă să fie așezat înainte sau după cuvântul „viață”. „E învelișul din exteriorul lucrurilor”, zice el. „Pentru mine, este important ca acest cuvânt să se găsească în mintea și în inima mea, să-mi pătrundă profund în suflet și să-mi susțină spiritul cu focul lui sfânt.”

Răspunsul lui e corect. Cu mulți ani în urmă, era normal ca vizitiul să fie așezat în față și stăpânul, în spate. În vremurile noi, această regulă s-a modificat: stăpânul este așezat în față și vizitiul, în spate, în față sau în spate, asta nu schimbă mare lucru; este de ajuns ca hățurile să se găsească în mâini competente, ca bidivii să fie puternici, trăsura solidă, vizitiul vioi la minte, stăpânul inteligent, și ținta va fi atinsă. Dar cineva

va întreba: „Ce înțelegi prin asta?” - „Nimic mai simplu. Doar că vizitiul și stăpânul trebuie să fie la locul lor.” - „Totuși?”

- „Poți să spui ca acel tânăr: «Am găsit, am găsit!»? . Aceasta este întrebarea principală pentru tine și, când vei răspunde la ea, vei vedea altfel lumea și viața.

Să ne întoarcem la vorba noastră. Când a rostit în fața ucenicilor Săi acele cuvinte despre viața veșnică, Hristos a dezvăluit o mare lege a vieții prin care se distinge și se determină două elemente esențiale care intră în viața temporară și veșnică, în viața conștientă și inaccesibilă simțurilor noastre obișnuite. Acum, oamenii care nu înțeleg sensul profund al limbii primordiale pot s-o traducă într-un fel sau altul, să deplaseze cuvintele, dar există anumite legi care guvernează gândirea omului și nu permit schimbările bruște.

Atâta timp cât omul nu va învăța să gândească corect, va comite greșeli și le va plăti cu multe suferințe. Tot ce este scris în marea carte a vieții este pentru oamenii care gândesc, nu pentru înapoiții care nu înțeleg aceste legi. Acum, dacă citim „viață veșnică” sau „veșnică viață”, veți întreba ce putem să înțelegem prin cuvântul „veșnic”. Acest cuvânt poate să aibă un sens exterior sau unul interior. Prin „viață veșnică” se înțelege o viață lungă, infinită, continuă. În engleză, „veșnic” are o rădăcină de origine sanscrită și înseamnă „pământ”, iar „pământ” în bulgară se spune „zemia”, ceea ce în sanscrită înseamnă „ființă care concepe și dă naștere”.

Deseori, se confundă „veșnica viață” cu existența omului. Totuși, omul poate să existe fără să trăiască. Metafizicienii discută acest subiect, dar, când intrăm în domeniul filosofiei experimentale ca să verificăm legile divine, concluziile noastre trebuie să fie bazate pe adevăr și rezultatele trebuie să fie corecte.

În viața omului, există trei elemente principale care nu se schimbă niciodată, trei principii fundamentale pe care se construiește viața actuală. Ele sunt aplicate în gramatică, logică și matematică. De exemplu, când copiii sunt învățați să formeze propoziții, li se spune că ele au un verb, un subiect și o conjuncție. Poate să fie și un complement direct sau indirect etc. Dar baza se găsește în aceste trei cuvinte care dau sensul. Dacă v-aș întreba ce este subiectul, mi-ați răspunde: „Cuvântul care înseamnă obiectul despre care se vorbește în propoziție . Și

verbul? „Cuvântul care spune ceva despre subiect.” Bun! Dacă un profesor v-ar da să analizați gramatical versetul de la început și să găsiți cuvintele cele mai importante pe care le conține, toți ați alege cuvintele Dumnezeu și Iisus Hristos. Dar, aici, gândirea fundamentală a versetului este viața veșnică și Iisus Hristos este un complement al acestui gând. Dumnezeu și Iisus Hristos sunt două începuturi din care decurge viața veșnică sau două suporturi, două trepte de scară pe care se sprijină ea. În mod logic, „Dumnezeu” este marea condiție prealabilă și „Iisus Hristos”, mica condiție prealabilă, viața veșnică fiind concluzia. Să facem în așa fel ca această gândire să fie și mai clară. Prin cuvintele „viață veșnică” se înțeleg mișcările raționale ale sufletelor; prin cuvântul „Dumnezeu”, germenii Duhului, condițiile, forțele, legile din natură pe care se construiește și se sprijină această ordine maiestuoasă; prin „Iisus Hristos”, începutul rațional care provine din Dumnezeul Unic și care călăuzește și păzește toate ființele vii.

Acum, puteți să credeți că zicând „viață veșnică” înțelegeți și știți ce e viața veșnică. Dar care este elementul fundamental al cunoașterii? Cunoaștem doar ce putem să testăm și facem. Ceea ce nu putem să testăm și facem nu ne este cunoscut. Despre aceasta, indiferent de natura sa, avem doar o idee și putem să facem numai presupuneri. Dacă cineva v-ar da o pânză, ați spune că știți cum a fost făcută. Dar, dacă vi s-ar cere s-o țeseți (să toarceți lâna, să faceți urzeala), ați spune că nu știți.

Știința spune că, pentru a trăi, fiecare ființă vie are nevoie de un mediu și de condiții. De exemplu, apa este mediul peștilor. Ce trebuie să înțelegem prin cuvântul „mediu”? Mediu, bază, sol au multe puncte comune. În bulgară și în alte limbi, nu există cuvânt care să arate diferența esențială dintre acești trei termeni. Primul element al „vieții veșnice” este acela în care este cufundat sufletul, ca în cazul peștilor, și acesta este elementul pe care îl numim mediu. Când începem să construim o casă, acest mediu se numește „baza” pe care se clădesc zidurile și pe care se așază acoperișul. Când sădăm o plantă, mediul se numește „sol”. În sol punem diferite semințe. În primul rând, trebuie să găsim mediul pentru fiecare lucru. Care este mediul pentru viața veșnică? Dumnezeu. Dar mai există două elemente tranzitorii sau condiții. Unii confundă „condițiile”

cu „mediul. Există o diferență. Ca să poată merge de la Sofia la Varna, un tren trebuie să aibă anumite condiții, adică șine, cărbune și apă. Dar, când e vorba de om, care sunt condițiile necesare vieții sale? Mediul în care trăiește omul este aerul; omul e cufundat în el. Dar aerul nu este singurul element necesar existenței omului, peștilor și păsărilor. Și atunci apare al doilea element: hrana. Totuși, nu suntem cufundați în hrană. Acest element este tranzitoriu și vine din exterior, intră și iese din noi, însă rezultatele lui rămân. Al treilea element necesar omului este cel în care sunt cufundați peștii, apa, mediul peștilor, pentru om fiind doar o condiție. Dacă ne-am imagina omul în mediul în care sunt cufundați peștii, acesta ar muri. Pentru pești, aerul este o condiție, condiție care se găsește în apa însăși și, când apa trece prin branhiile peștilor, aerul se difuzează prin aparatul lor respirator și le purifică sângele. Apa este mediu pentru pești și aerul este mediu pentru om.

Dar mediul este doar un sfert de adevăr. De unde provin ideile mincinoase? Când folosim o analogie, trebuie să știm ce doză de adevăr poartă în ea. Trebuie să fim sinceri întotdeauna și nu numai că propriile concluzii trebuie să fie adevărate, ci, simultan, și condiția prealabilă mică și condiția prealabilă mare trebuie să fie adevărate. Este posibil ca una dintre condiții să fie adevărată, dar, dacă cealaltă nu e, concluzia voastră va fi falsă. Când matematicienii sau inginerii fac anumite calcule în vederea unor construcții, iau în considerare toate posibilitățile, ca să evite orice eroare. Și voi trebuie să respectați aceeași lege când vreți să vă construiți caracterul, mintea și inima. Trebuie să știți cum să le construiți: care este mediul, care sunt condițiile și care este elementul. Căci există și elemente. Elementele se referă la menținerea vieții, și condițiile, la existența vieții. De exemplu, ogoarele, grădinile, viile etc. sunt condiții pentru viață, din care provin elementele vieții: grâul, fructele etc. Lumina este un element necesar vieții, cel de-al patrulea element. Aerul, hrana și apa sunt primele trei elemente. Peștii pot să spună că apa le ajunge, căci în ea își găsesc toată hrana. Dar, dacă omul ar vrea și el să trăiască în apă, s-ar găsi în contradicție cu legile fundamentale care îi reglează viața, căci nu poate să intre în apă și să trăiască acolo ca peștii. Exact din acest gen de concepții greșite provin erorile din toate filosofiele și religiile contemporane. Multe dintre

problemele dogmatice pe care le conțin sunt doar pe jumătate corecte.

Să revenim la cuvântul „veșnic”. El se referă la lumea spirituală, înțelegându-se aici materialele cu care se poate construi viața nemuritoare. Cuvântul „viață” lasă să se subînțeleagă viața organică din materie, care crește și se dezvoltă și nu poate fi continuă, veșnică. Forma i se poate schimba, și această schimbare o numim moarte. Totuși, ideile despre moarte variază. Când un om moare nu își pierde conștiința, ci poate să-și piardă condițiile în care se manifestă viața. Conștiința poate să rămână, așa cum rămân oasele după moarte. Conștiința este coloana vertebrală spirituală a omului. Deci, pe această coloană vertebrală, ca pe coloana vertebrală umană, își au baza sistemul nervos și organele care funcționează pereche cu sentimentele și capacitățile. În ceea ce îl privește pe Dumnezeu, El este forța sublimă sau mediul necesar în care omul este cufundat spiritual.

Să explicăm această analogie. Când zicem că lumina îi este necesară ochiului omenesc, înseamnă că celulele ochiului sunt cufundate în lumină și că ea este necesară întreținerii lor. Sufletul omenesc trebuie să fie și el cufundat. Dacă nu-l aveți cufundat, înseamnă că vă aflați în afara mediului vostru. Veți trăi ca embrioni, ca numeroase boabe de grâu rămase cinci-șase mii de ani în piramidele și mormintele egiptene, în locuri uscate, unde au așteptat condițiile necesare ca să fie semănate și să încolțească. Astfel de semințe de grâu au fost scoase și semănate și au dat rezultate excelente. Sufletul omului, asemenea unui bob de grâu, se găsește și el în hambarul divin, așteptând cele trei elemente necesare care se află în condiții, forțe și legi, ca să poată să trăiască din nou. Cum ar zice creștinii: trebuie să găsim condițiile în care ne-ar fi posibil să ne cufundăm și să trăim în Dumnezeu. În acest sens trebuie să se îndrepte eforturile fiecărui om conștient, ca să ajungă în această stare. Trăiți și existați, dar starea voastră de viață și de existență este una vegetativă. Existența voastră constă într-un singur element și este limitată în raport cu esența divină care v-a creat ca bob de grâu și sămânță de pom fructifer. Nu vă puteți sustrage propriei existențe, nu puteți să vă autodistrugeți. Existența voastră e în afara timpului și a spațiului. Sufletul omului a existat în această stare miliarde de ani în străfundurile

conștiinței divine, dar viața lui, în acest timp, avea o altă natură: nu era individualizată, nu cunoștea viața separată, cea a spiritului individual. Trăia în contemplarea beatitudinii divine, în stare de somnolență. Dar, acum, odată trezită, vine pe pământ ca să învețe sensul interior al acestei vieți: viața individuală, ca să-și dobândească singură viața nemuritoare și să devină cetățean al Cerului cu drepturi și obligații impuse.

Acum, unii vor să se incarneze și în același timp să fie ca Dumnezeu. Totuși, să trăiești așa cum trăiește Dumnezeu este o contradicție, deoarece, pentru a trăi așa cum trăiește El, nu mai există motiv să ieși din El. Ce necesitate ar avea această conștiință divină să se separe și să caute o altă viață? Aceasta arată că sufletul omului a existat dintotdeauna în Dumnezeu, că aspirația lui eternă este să-L caute în toate manifestările și să-L imite.

Dar să revenim la aspectul științific al subiectului: cum să stăpânim cele trei lucruri fundamentale care sunt mediul, condițiile și elementele necesare existenței. Biserica exprimă această idee prin Sfânta Treime. Ce înseamnă asta? Trei ființe diferite care au o gândire și o voință: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. În gramatică, ele sunt subiectul, predicatul și conjuncția, iar în logică, marea condiție prealabilă, mica condiție prealabilă și concluzia. Mediul tuturor ființelor și al sufletelor noastre este Dumnezeu; elementul care poartă viață în el însuși este Hristos; condițiile care contribuie la manifestarea vieții rămân în Sfântul Duh. Când schimbați ordinea lucrurilor, trebuie să schimbați în același timp legile care reglează această formă. Puteți să plonjați în apă, dar, ca să trăiți acolo, trebuie să vă schimbați și forma omenească în cea de pește. Aceasta ar fi o degradare a vieții, căci, în acest caz, din apă, care este condiție, veți face mediu. Și într-un caz, și în celălalt, forma ființei trebuie neapărat să se modifice. Putem să modificăm forma de pește doar schimbându-i mediul. Dacă îl scoatem din apă treptat și îl introducem în aer, se va organiza în mod cert și întregul organism va deveni de pasăre, va fi adaptat să trăiască în aer. Atunci, apa va deveni o condiție pentru existența lui, așa cum erau pentru el înainte aerul și lumina.

Când Hristos a zis: „Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat”, ce a vrut să spună prin cuvintele „singurul Dumnezeu adevărat”? Acea forță

supremă care se mișcă constant în noi, care poartă viață în ea și creează condițiile prin care putem s-o cunoaștem. O ființă cufundată într-un anumit mediu nu poate să cunoască acel mediu. De exemplu, peștii nu pot să cunoască apa în care sunt cufundați. Unii doresc să-L cunoască pe Dumnezeu, dar, dacă sunteți cufundați în Dumnezeu, nu-L veți cunoaște, căci vă aflați în interiorul Lui și doar trăiți în El, fără să-L cunoașteți. Dacă doriți să-L cunoașteți, trebuie să ieșiți din El și să faceți din El o condiție a existenței voastre. Să presupunem că îi vorbiți unei celule vii din voi. Celulele omului sunt ființe care raționează, înzestrate cu o inteligență specifică. Ele sunt ca păsările și ca peștii. Asta poate să vă pară uimitor, dar e cât se poate de adevărat. Puteți încerca să le vorbiți și acele celule să vă înțeleagă. Și, când le veți vorbi în limba lor, își vor executa misiunea perfect. Dar puteți să le și speriați, și atunci se vor înghesui unele în altele. Dacă o celulă ar zice că ar vrea să știe ce este omul, ar fi același lucru ca atunci când omul ar zice: „Vreau să știu ce este Dumnezeu”. Atunci, Dumnezeu nu trebuie să fie un mediu, omul trebuie să iasă din El. „Dar este posibil? Da. Trebuie doar să-ți schimbi forma. „Dar nu pot! Așteaptă, atunci, până ai să o schimbi! Asta e toată filosofia problemei! Și celula, ca să ajungă să știe ce este omul, trebuie să treacă prin miliarde de condiții în toate țesuturile, să fie în stomac, inimă, plămâni, creier etc. Și numai după aceea va putea să se oprească și să zică: „Mi-am făcut o părere despre om; știu deja ce este omul”.

Și acum, noi, filosofii din această lume, care am călătorit peste tot, ne oprim și zicem: „Vino să-ți spun ce este Dumnezeu: este atotputernic, ai înțeles acum? - „Am înțeles.” N-ai înțeles nimic. Abia după ce ieși din acest mediu, după ce ieși pe acea poartă care se numește moarte, abia atunci vei cunoaște ce este Dumnezeu. Exact din această cauză mor oamenii. Și, când într-un suflet se naște dorința de a-L cunoaște pe Dumnezeu, la moartea lui, trebuie să spună: „Trebuie să mor ca să-L cunosc pe Dumnezeu”. Este cea mai bună definiție a cunoașterii lui Dumnezeu.

Cei care au scris Evangheliile erau oameni foarte înțelepți. Unii cred că evangheliștii erau simpli pescari incuți și că Iisus Hristos era simplu și neinstruit. Dar nu-i adevărat. Hristos și-a făcut studiile la școala divină. Nu avea nevoie să studieze pe

pământ. Afirmatia că omul care n-ar fi studiat ar fi putut să schimbe lumea și să-i ducă pe oameni la Dumnezeu este o concluzie superficială care mă uimește! Materialiștii, panteiștii spun: „Voi, creștinii, sunteți prea prostănaci, sunteți lipsiți de logică. Aveți încredere într-un om, care era unul obișnuit și incult, ca să vă conducă la Dumnezeu. Noi - adaugă ei -, când reflectăm, luăm în considerare totul”.

Într-o zi, într-o biserică, cineva, predicând, a afirmat că Hristos a hrănit cinci mii de persoane cu cinci pâini și doi pești. Ca să-i facă pe cei care îl ascultau să înțeleagă această minune, a zis: „Să nu credeți că erau niște pâini obișnuite. Nu, erau mari ca niște coline”. Un păstor, auzind asta, a fluierat după obiceiul lui și a replicat: „De ce vorbești așa? Nu mi se pare deloc uimitor că pâinile au fost atât de mari. Singurul lucru care mă uimește pe mine este mărimea cuptorului în care au fost coapte acele pâini atât de mari!” Iată lipsa noastră de logică, judecata noastră superficială. Primul lucru pe care trebuie să-l facă un creștin este să se elibereze de toate concluziile mincinoase, de toate gândurile mincinoase și de toate dorințele mincinoase. Și o poate face. Un om înzestrat cu logică se poate elibera imediat de ele. De exemplu, un elev poate să verifice până unde este corectă această afirmație: Omul este o ființă cu două picioare; fiecare ființă cu două picioare este, deci, om. În consecință, găina, care are două picioare, este om. Concluzia este foarte corectă, numai că a avea două picioare nu este ceva ce îl caracterizează pe om, căci poate să meargă și în patru labe! Pe om îl caracterizează inteligența, inima și sufletul. Sunt trei elemente. Picioarele sau brațele sunt doar prelungiri sau o producție fizică a activității omului.

Când trebuie să execute o activitate, omul trebuie să aibă brațe și picioare. Condițiile le vor crea. Care vor fi acelea? Ele vor corespunde mediului. Spunem că este imposibil ca unele organe să se schimbe cât timp o ființă trăiește în același mediu. Dacă luăm peștele, vom spune că înotătoarele îi sunt necesare și nu se pot schimba. Totuși, dacă peștele iese din apă, dacă poate să o facă și decide să devină om, va trebui ca înotătoarele să i se transforme în brațe și în picioare. Noi, cei care dorim să trecem în lumea spirituală, suntem ca peștii, cufundați într-un mediu. Dacă vrem să cunoaștem condițiile în care trăiesc îngerii, aceștia ne vor spune, așa cum le-am spune noi peștilor

dacă ar vrea să iasă din apă și să treacă în mediul nostru ca să gândească și să acționeze: „Trebuie întâi să-ți transformi înotătoarele, să creezi plămâni și să înveți să respiri”. Peștele care va putea să îl învețe pe alt pește cum se formează plămânii va fi peștele cel mai învățat.

Acum, vă recomand această învățătură ca să vă puteți face plămâni pentru cealaltă lume, căci, dacă nu aveți, nu veți intra acolo. Trebuie să fiți pregătiți pentru ca viața voastră să se prelungească în Cer, fără întreruperi, după plecarea de pe pământ.

Să reflectăm la cuvântul „cunoaștere. În limba scrisă, cuvintele sunt formate din anumite semne, literele. Putem să luăm cuvântul bulgar „cunoaștere” (**nosHabane**). Cel care a format aceste semne avea în cap o anumită idee.

Prin analogie, mă gândesc la plante și la flori în felul următor: când floarea crește, stă înălțată ca un pahar, cu deschizătura în sus, până în momentul în care acceptă germenii. Îndată ce îl acceptă, începe să se întoarcă în jos, să se aplece și atunci formează litera **n**. Am zis, în cunoaștere (**nosnabane**), paharul este întors spre Dumnezeu ca să toarne în el ceva și, după ce a primit, vrea să testeze ce a primit, să realizeze experiența sau, în sens organic, subînțelegem că floarea a prins rod și fructul trebuie să se coacă. Deci, nu puteți avea cunoaștere cât timp n-ați fost fecundați. Altfel, veți fi un suflet gol, întors în sus. Când sufletul vi se întoarce în jos, zicem că Dumnezeu a pus ceva în voi. Este posibil ca acel fruct să cadă înainte de vreme și procesul trebuie să fie repetat, cel al dezvoltării și al maturizării, căci fără efort nu există reușită. Se spune despre 0 (zero) că e nimic. Dar, în matematică, zero are forța să crească sau să micșoreze de zece ori, după cum este așezat în față sau după cifră. Dacă, de exemplu, punem 0 după 1, asta formează un număr de zece ori mai mare; dacă îl punem în fața lui 1, numărul este de zece ori mai mic. Așadar, nimicul e ceva. În ce mod ceea ce nu are nimic în el poate să crească sau să micșoreze lucrurile? Potrivit concepțiilor mele, în nimic există timpul și spațiul ca două elemente necesare dezvoltării noastre organice; în spațiu acționează lumina și căldura. Deci, când așezăm un zero după n, asta înseamnă că floarea are condiții să se dezvolte.

Dar să vorbim despre copac, care are o viață dublă: sus, în trunchiul și ramurile șui; jos, în rădăcini. Se spune că peștele este cufundat în apă și omul este cufundat în aer. Aceasta este adevărat doar pe jumătate. Există și alte elemente și, dacă ar fi eliminate, viața s-ar opri. Plantele, care dau fructe, au două medii: solul pentru rădăcini și atmosfera pentru crengi și frunze. Atunci, în acest caz, prin cunoaștere se subînțelege cunoașterea solului ca o condiție pentru ramuri și ca mediu pentru rădăcini, pentru dobândirea hranei pentru ramuri, frunze și flori. Să presupunem că vă aflați jos, în rădăcini. Călătorind în acest copac (cel al vieții), veți vedea că există două feluri de viață: viața materială, în rădăcini, și viața spirituală, în ramuri. Sunt ca subiectul și predicatul (verbul).

Lumea duhurilor, a îngerilor, numită de unii lume astrală, este legătura dintre lumea oamenilor (fizică, materială) și lumea pur spirituală sau lumea divină. Cel care vorbește este Dumnezeu. El reprezintă Cuvântul, izvorul cunoașterii, al forței și al vieții. Omul este subiectul, solul care pregătește seva vieții, și auxiliarul „a fi” reprezintă duhurile și îngerii care leagă lumea fizică de lumea spirituală și care aplică legile acțiunii armonioase a acestor două lumi. Puteți avea un subiect, puteți avea un verb, dar, fără legătură, nu aveți o propoziție. Tocmai îngerii introduc în noi știința lui Dumnezeu, fără de care nicio viață n-ar fi posibilă în noi. Voi face o comparație. Presupuneți că ieșiți din casă noaptea în plină iarnă, că tremurați și vă expuneți la lună. Cineva vă întreabă: „Ce faci aici?” - „Mă încălzesc.” - „Dar nu e soare!” - „Ești orb, te înșeli, acest soare mă va încălzi puțin câte puțin.” Când nu aveți nicio idee despre Dumnezeu, înseamnă că între voi și Dumnezeu există un gol, o barieră care întrerupe legătura vieții voastre cu viața divină.

Acum, îmi dau seama că în această conversație ceva nu e clar în mintea voastră. De ce? Atunci când, ca să vă explic lucrurile, trec din această lume în cealaltă, există un interval. Dacă aș vorbi despre muzică, ați zice că omul poate să perceapă undele sonore a căror frecvență este între 32 și 46.000 de vibrații pe secundă. Cât privește lumina, aceasta se manifestă la început ca o rază roșie în ochiul nostru, cu 428 de miliarde de vibrații pe secundă. Mergând mai sus pe această scară, între razele roșii și razele violete, ajungem la 739 de miliarde de vibrații pe secundă. Gândirea noastră nu poate fi

logică decât atunci când ne limităm la cercul îngust al celor pe care putem să le sesizăm, adică al celor pe care le putem testa și înțelege. Când trecem brusc de la sunet la lumină, nu putem fi întotdeauna logici, căci între sunet și lumină există anumite vibrații pe care nu le-am luat în considerare. Trecem de la sunet la lumină, dar am ratat unele domenii despre care nu avem nicio noțiune. Pornind de la lumea cu 32 de vibrații pe secundă și ajungând la 46.000 de vibrații pe secundă, lume accesibilă urechii, zicem: „Până aici, știm”. Dar, mergând mai departe, ne trezim în întuneric și zicem: „Nu cunoaștem asta”. Ajungând în apropierea razei roșii, zicem: „Slavă Domnului, am trecut prin acel pustiu!”. Dar acel pustiu cuprinde un spațiu mare, inimaginabil, situat între două limite, între 46.000 și 428 de miliarde de vibrații pe secundă. Tot ce nu înțelege omul este pentru el un pustiu în care nu crește nimic. Nu există nimic. Când a vorbit despre viața veșnică, Hristos a fost foarte atent. El a umplut toate intervalele, a unit lumile în una singură: cea spirituală cu lumea îngerilor, lumea divină cu lumea Sfintei Treimi, lumea fizică cu lumea oamenilor, a sufletelor. De aceea, El zice: „Eu sunt Calea Adevărului spre Viață. Leg aceste două lumi și, în același fel, vă duc din lumea îngerilor spre lumea lui Dumnezeu, cea a Adevărului. Astfel, cel ce Mă urmează și va apuca pe drumul pe care i-l voi arăta va găsi binele necesar sufletului său, pacea divină”. Din acest motiv, mai spune: „Vă dau pacea, vă las pacea mea”. Pacea este copilul Cerului. A fost înălțată în casa Domnului. După tot ce am spus, se poate trage concluzia aceasta: Calea este mișcarea Duhului Sfânt în aplicarea rațională a legilor naturii; Viața este organizarea armonioasă a elementelor și dezvoltarea forțelor în suflet; Adevărul este manifestarea lui Dumnezeu Unic; aceasta creează condițiile în care mintea și sufletul omului pot să aspire la ceva mai bun și mai luminos în această lume vastă.

Să considerăm „viața veșnică” un izvor care țâșnește dintr-un pisc înalt al munților divini, de sub o anumită stâncă. Apa este elementul care poartă în el viața. Cursul râului este calea descendentă spre un punct mai jos, spre o lume inferioară. De aceea, Hristos a spus: „Am ieșit din Adevăr, din Dumnezeu și am coborât în lumea materială ca să ajut oamenii, ca să-i stropesc cu această apă vie”. Din același motiv, în alt loc, a zis: „Sunt apa vie”. Aceste trei lucruri despre care vă vorbesc, Viața

veșnică, Dumnezeu și Iisus Hristos (Cale, Adevăr și Viață) sunt legate între ele. Dacă apa nu țâșnește din vârful muntelui și nu curge pe acest drum, albia râului despre care vorbește Hristos, nu poate să aducă binefacerile așteptate. Din punct de vedere hristic, trebuie să fim mai aproape de acest izvor. Hristos viu este acest izvor: omului îi este de ajuns să știe cum să bea din acest izvor. Nu spun că nu știți să beți, dar beți la o distanță de 500-1.000 km de izvor și ziceți că știți ce este Hristos. Nu știți câte elemente au intrat în această apă, au tulburat-o și v-au înșelat astfel gustul. Trebuie să urcați pe cursul râului. Drumul e cam lung și faceți bătătură la tălpi, dar, ajunși lângă izvor, veți spune: „Aceasta este apa bună!” Și cei care nu vor putea merge lângă izvor vor bea apa tulbure, pentru că fără apă e și mai rău. Vă spun: în ciuda bătăturilor de la picioare, mergeți lângă izvor și beți din apa lui curată! La întoarcere, veți avea o minte limpede, o inimă bună și o vedere extinsă. Multe eforturi, multă muncă cu el însuși îi vor fi necesare omului ca să poată aplica învățătura lui Hristos și să dobândească aceste rezultate care, într-o zi, îl vor înălța ca să devină cetățean al cerului și să trăiască printre îngeri și sfinți.

Să revenim la subiect. Când se vorbește despre viața veșnică în sensul de nemurire, fiecare va spune că o astfel de viață este imposibilă aici pe pământ. Într-adevăr, când moare, poate oare omul să dobândească viață? Concluzia este corectă. Totuși, nu toate concluziile corecte sunt adevărate, căci cum am putea oare să știm dacă omul moare sau nu complet? După ce nu a muncit primăvara, vara și toamna, omul zice: „Voi munci în cursul iernii”. Îi voi spune: N-ai condițiile necesare ca să muncești. Dacă nu te-ai îmbogățit primăvara, vara și toamna, cum te-ai putea îmbogăți în timpul iernii? Dacă nu ai lucrat când era timpul s-o faci, cum ai putea să dobândești viața veșnică? Poți să faci asta acum, astăzi. Este de ajuns să ai curajul aceluia păstor de a-ți purta corect bâta și de a ști cum să lovești. Definit științific, să lovești înseamnă să cunoști condițiile în care vei putea să reacționezi când, în viață, în cale va apărea o dificultate.

Spuneți deseori: „Cum a zis Dumnezeu”. Dar Dumnezeu zice că unui fricos i se vor lua oile, va fi sclav și va sta să facă întruna cărămizi ca evreii în Egipt. În realitate, nu facem numai cărămizi și case. Sunt construcții și construcții. Am construit

casa, dar Dumnezeu vine și ne gonește afară din ea. O luăm de la capăt timp de cinci, zece, cincisprezece, douăzeci de ani, economisim și, după câțiva ani, El ne ia încă o dată casa. La ce folosește această muncă inutilă? Nu vreau să spun că nu trebuie să muncim, ci s-o facem rațional, ca să câștigăm ceva care ne va aparține. Prezicând astfel, cineva va zice: „Dar tu ne înveți să nu muncim!”. Eu îi învăț pe oameni că trebuie să muncească. Cel care a venit, perceptorul, vă ia proprietățile și inima și le vinde, dar niciodată n-a vândut mintea omului. Câte inimi, câte suflete nu sunt capturate și vândute! Și oamenii pretind că sunt proprietarii! Vedem mulți oameni care nu știu nici să gândească, nici să acționeze. Ei pot să urască, dar nu să iubească. Toți aceștia, cu mintea și cu inima coruptă, formează o karma și vedem, în viitor, întreaga populație suferind și plângând din cauza unor legi pe care acești „aleși le-au promulgat. Întrebați-vă deputații și parlamentul ce legi promulgă. Un parlament zice: „Promulgăm legi pentru ca legea divină să nu mai fie învățată în școli”. Sau: „Dumnezeu va fi respins, a trecut vremea Lui; nu vom mai merge la biserici, dar vom respecta noile idei, iar cel care nu va respecta această lege va fi pedepsit în consecință”. Voi spuneți: „Nu se poate face nimic, deputații pe care i-am ales fac astfel de legi, nu ne-a mai rămas decât să ne supunem”. Dar veți mai spune: „Legea asta care a fost votată nu este corectă”. Ar trebui să alegeți alți deputați, care vor dovedi care este dreptul vostru și vor promulga alte legi. Ceea ce se întâmplă în lume se întâmplă și în noi înșine. Hristos zice că, pentru a avea viață veșnică, omul trebuie întâi să învețe să gândească și să acționeze corect. Acum, voi ziceți: „Întorcându-ne acasă, vom începe să aplicăm corect legea”. Ce veți aplica? Din nou vechea lege! Un mic deranjament vă va devia și veți uita viața veșnică. Servitoarea a lăsat mâncarea să se ardă, începeți să strigați și s-o certați și, odată cu mâncarea, vă pierdeți complet capul și inima. Știți cu ce semănați? Oamenii inteligenți au ilustrat deseori unele situații prin povestioare. Să dăm un exemplu. Un câine care trecea pe un pod a văzut în apă alt câine ducând un os în gură. A dat drumul osului său ca să-l ia pe celălalt. Și a pierdut osul. Deseori, și noi, prin reflecție, abandonăm ce e cultivat pentru ce e sălbatic. Faptul că servitoarea a lăsat mâncarea să se ardă nu trebuie să vă tulbure. Când vă pregătiți pentru viața veșnică, trebuie să aveți răbdare și stăpânire de

sine asemenea acelui filosof care a trudit douăzeci de ani la unele probleme matematice scriind totul pe hârtiuțe: nu s-a înfuriat când, întorcându-se acasă, a observat că menajera, făcându-i ordine în cameră, a pus pe foc toate acele hârtiuțe. Ar trebui să păstrați toate aceste hârtiuțe. Acum, adunați toate hârtiuțele pe care le-a scris Dumnezeu și ziceți: „Ce sunt fragmentele astea?”. Și le aruncați în foc. Ce veți răspunde când Dumnezeu o să vă întrebe: „Unde sunt hârtiuțele tale?” „S-a făcut curat în cameră.” - „Să nu se mai întâmple încă o dată.” N-ar trebui să faceți în acest fel curat în camera voastră divină. Acele hârtiuțe sunt diferiți centri ai omului pe care Dumnezeu a scris mult, și lucruri foarte prețioase pentru voi. Totul trebuie pus în ordine. Multe lucruri sunt împrăștiate în jurul edificiului construit de Dumnezeu - cărămizi, nisip, pietre - și toate aceste materiale trebuie să intre în construcția noii voastre case. Trebuie să pregătiți singuri acest material nou. De aceea Hristos a zis: „Când îl veți cunoaște în voi pe singurul Dumnezeu adevărat care construiește, care este mediul, condițiile și elementul din voi, veți dobândi viața veșnică”.

Acum, vreau să vă las trei lucruri la care trebuie să reflectați: mediul, condițiile și elementele. Cei care nu se pot gândi la ele să se gândească la un subiect accesibil lor. Dar cei care gândesc să verifice dacă sunt cufundați în acest mediu numit Dumnezeu. Au condițiile și elementele? Aerul lor e curat? Ferestrele le sunt deschise? Ochii și limba le sunt la locul lor? Limba nu e chiar atât de mică pe cât o vedem. Ea, care creează și distruge lumea, se arată prea puțin. Nu e vizibilă, dar ce eroină! Rupe oase, face oamenii să se bată unii cu alții. Dacă limba nu e la locul ei, trebuie să strângeți șuruburile ca să nu fie zgomotoasă, căci, atunci când va veni Dumnezeu, El va vedea dacă toate șuruburile limbii voastre sunt la locul lor și dacă ea funcționează așa cum a creat-o pe vremuri. Într-un anumit loc, șuruburile s-au deteriorat. Pălăvrăgește. Puneți repede șuruburi în acel loc! Câte șuruburi n-am văzut pierdute! Veți aduce șuruburile pierdute, verigile pierdute, toate elementele limbii voastre, ale minții și inimii voastre și le vom pune la locul lor. De aceea vine acum Hristos. Ați aruncat roțița, dar nu trebuia. Cum așa? Savanții spun că cecumul este inutil și trebuie înlăturat când ne doare. Cum se poate spune că nu folosește la nimic? Va

veni timpul în care va începe să funcționeze. Medicii spun că apendicele s-a inflammat și trebuie scos.

Mai bine mor decât să rămân fără el, căci boala se va instala în altă parte. Organele nu trebuie suprimate. Câte milioane de ani l-au fost necesare lui Dumnezeu ca să facă apendicele? Și, acum, un doctor stupid consideră că e inutil și-l taie! Să fie eliberat omul de el! Acest onorabil apendice poate să se revolte de mai multe ori și să zică: nu trebuie să mănânci carne, nu trebuie să tai gâtul animalelor. Fasolea, linteia nu provoacă dureri, dar se spune: afară cu apendicele! Și mâncăm din nou carne. Dar apendicele are amici în inimă și în minte. Dacă îl operați, odată cu el vor muri amicii din inimă și din minte. Pentru asta, Hristos a zis: „Aceste trei elemente din viață, condițiile, forțele și legile, trebuie să fie puse la locul lor”. Asta sugerează creștinismul și este știința profundă a vieții.

Nu vreau să vă ofer o filosofic goală, ci vreau să testați și să încercați în viață ce v-am spus. Cum va fi corectată lumea? Se va corecta când toate viețile vor fi puse la locul lor. Atunci, viața va începe să funcționeze ca un ceas. Vă voi da un exemplu. Un om și-a cumpărat un ceas care s-a oprit foarte repede. El și-a zis: „Am dat mulți bani, nu l-am purtat nici măcar o săptămână și s-a oprit!”. S-a dus la ceasornicar ca să-i repare ceasul și l-a întrebat: „Câți bani vrei?”. Ceasornicarul s-a uitat la ceas și a răspuns: „Zece centime”. - „Bine.” Ceasornicarul a suflat în mecanismele ceasului, de unde a ieșit un păduche care se blocase înăuntru, și ceasul a reînceput să meargă. „O să-mi iei zece centime pentru un suflat?” - „Exact!” Și Dumnezeu va sufla, și totul va merge din nou. Aceste mici vietăți nu sunt la locul lor și nu trebuie să se găsească în ceas. Creștinismul este filosofia care vrea să elibereze sufletul omenesc de toate categoriile de paraziți, ca viciile limbii, ale minții și ale inimii să fie găsite. În asta constă izbăvirea. Și, când toate șuruburile și buloanele, mintea și inima vor fi puse la locul lor și în ordine, atunci vor veni condițiile vieții veșnice. Atunci, învierea va fi un act posibil, realizabil. Știu că această punere la loc a șuruburilor este o muncă grea, dar, după ce va fi terminată cu succes, omenirea își va sărbători jubileul pe pământ. Copilul, fiul și fiica vor cânta melodia nouă a vieții, bucurându-se că părinții au găsit și potrivit șuruburile și că pentru ei urmează un viitor luminos. Popoarele se vor bucura, îl vor lauda și îl vor slăvi pe

Bunul Dumnezeu, pentru că conducătorii lor spirituali, preoții, predicatorii, profesorii au găsit și au potrivit șuruburile și pentru că, pentru viața lor pe pământ, se statornicește un viitor luminos. Toți vor intona un cântec de slavă care va ajunge până în străfundurile inimii lor și sufletelor lor. Acest cântec va dezvălui trecutul, va înțelege viitorul și va exprima spiritul vieții noi. Dar cineva va întreba: „în ce constau aceste șuruburi? Ce pot să facă?”. În aceste șuruburi este trasată calea pe care trebuie să mergem. Ele reunesc, adună părțile separate ale vieții. Cel care privește bine pasul șurubului și mâna care îl răsucesce va înțelege sensul profund al marilor legi care conduc spre o țintă anume. Acestea sunt forțe divine care, potrivit voinței divine, vor apărea curând în viață, vor așeza la locul lor elementele separate, vor dirija seva divină spre sufletul omenesc, vor așeza sufletul în mediul lui adevărat, vor crea cele mai bune condiții pentru dezvoltarea sa și îi vor dărua adevăratele elemente ale vieții. Atunci, sufletul nostru va suge, precum copilul la sânul mamei, un lapte tare, sănătos și pur. Atunci, în subconștientul nostru vor apărea rădăcinile conștiinței divine, și pe ele se va ridica tulpina. Crengile vor crește, vor dezvolta frunzele conștiinței de sine și pe ramuri vor apărea bobocii și florile supraconștiinței, cea a îngerilor.

Când se va produce, acesta va fi semnul venirii primăverii spirituale. Sufletul omului se va găsi în domeniul nemuririi, în afara ghearelor morții, ale păcatului și ale criminalității. Și noi, cu o credință pozitivă, cu o cunoaștere pozitivă, putem să atingem bogăția ce n-are preț, rodul pomului vieții veșnice, ale cărui frunze slujesc la vindecarea betesugurilor omenesti și ale cărui fructe întrețin sufletul omenesc și unirea lui cu Dumnezeu. Acest mare eveniment se află în pragul vieții noastre.

Sofia, duminică, 12 octombrie 1914

Cercurile conștiinței

*Dumnezeu domnește în cer,
Dumnezeu domnește în viață,
sfântit fie Numele Lui.*
Reflecție

Vă reproduc următorul citat: „Fii întotdeauna credincios, sincer și blând. Și Dumnezeuul păcii îți va umple inima cu toate binefacerile”.

Ce înțelegeți prin cuvântul „spirit”? Când se vorbește despre spiritul omenesc, înțelegeți omul în forma lui. Într-adevăr, prin cuvântul „spirit” se înțelege o mișcare conștientă. Numai ce e rațional se mișcă. Acolo unde nu există spirit, unde nu e rațiune, nu poate să fie mișcare. Așadar, ceea ce este mort este lipsit de mișcare. Numai ceea ce trăiește, lucrurile raționale, se mișcă. Spunem deseori că un spirit a obsedat pe cineva. Nu! Spiritul nu poate obseda pe nimeni, poate doar să pună în mișcare omul. Astfel, vorbind de spirit, trebuie să aveți o idee clară despre ce este.

Mulți vorbesc despre suflet. Ce este sufletul? Prin cuvântul „suflet” se înțelege ceea ce este sublim și nobil în om, adică începutul rațional din el, care creează și construiește. Sufletul nu e ceva separat de om. El se manifestă în om ca principiu care creează, construiește și protejează de distrugere ceea ce el a creat. Sufletul din om este principiul blând prin care se manifestă iubirea. Pe de altă parte, mintea este principiul puternic din om. Spiritul și sufletul au același raport între ele ca acela care există între intelect și inimă. Dacă acceptăm ideea că sufletul este asemenea căldurii și spiritul asemenea luminii, pot să se lipsească unul de altul? Spiritul este o suprafață pe care se reflectă sufletul. La fel se întâmplă cu lumina solară: dacă n-ar întâlni în drumul ei o anumită suprafață sau un mediu mai dens de materie în care să se reflecte, n-ar putea să se manifeste ca lumină și căldură. În cursul venirii sale pe pământ, energia solară întâlnește în spațiu mai multe suprafețe de densități diferite pe care se refractă de mai multe ori. Câte și care sunt refractările pe care le suferă energia solară? Răspunsul este cunoscut de savanții adevărați, dar savanții obișnuiți nu-l știu. Ei abia intră în știința pozitivă, cea a existenței.

Savanții adevărați știu că Pământul are un înveliș dintr-o materie aparte, care slujește la transformarea energiei solare, ce este convertită în lumină perceptibilă ochilor noștri. O parte din energia solară este convertită în căldură grație căreia organismul nostru crește și se dezvoltă. Energia calorică suportă și ea mai multe refractări. Dacă, într-o zi, transformatorul de energie solară s-ar deteriora, viața pe pământ ar dispărea. Acestea sunt date științifice care pot fi verificate.

Există multe date științifice și mulți savanți în lume, dar puțini dintre ei sunt înțelepți. De exemplu, unii savanți sau unii oameni inteligenți spun că Spiritul (Duhul) a obsedat pe cineva și l-a răpit. Ce înțeleg ei când vorbesc despre obsesia prin Spirit? În Scripturi, se spune că Spiritul a răpit pe cineva. Aceasta înseamnă că Spiritul, care dispune de forțe puternice ale naturii, a răpit un anumit om. El poate să răpească nu numai un om, ci și o întreagă adunare de oameni pe care să-i transporte dintr-un loc în altul. Dacă un ascensor poate „să ridice” sute și mii de oameni și să-i transporte dintr-un loc în altul, de ce Spiritul n-ar putea s-o facă? Spiritul are știință, cunoaște legile de care se slujește natura. Poate să transforme materia și s-o polarizeze.

Când vorbesc despre aceste probleme, unii le înțeleg bine, dar alții nu înțeleg totul. De ce? Pentru că nu sunt savanți, ci vor să fie considerați ca făcând parte dintre ei și se plasează astfel pe o bază greșită. Ei trebuie să știe că egalitatea în cunoștințe nu va fi niciodată atinsă. Doar în inegalitate constă frumusețea. Toți oamenii sunt frați, dar cu concepții diferite. Vaca este și ea sora noastră, dar cu coarne și copite. Pasărea este și ea sora noastră, dar cu cioc, aripi și pene. Când ne întâlnesc, acești frați și aceste surori fug de noi, deoarece nu ne purtăm așa cum ar trebui.

Când se ajunge la știința despre relații, oamenii se poticnesc. Laicii și oamenii Bisericii merg până la un anumit punct, dar, când ajung la subtilele relații interioare, toți se opresc și zic: „Această zonă este periculoasă, nu se poate merge mai departe”. Ajunsă în acest punct, mama zice: „Nu merită să fii mamă, să aduci pe lume copii”. Tatăl zice: „Nu merită să fii tată”. Pe de altă parte, dascălul zice: „Nu merită să fii dascăl, să-i înveți și să-i educi pe acești copii nerecunoscători”. Ajunși în această zonă, toți oamenii se opresc și zic: „Nu merită să mergem mai mult”. Este o zonă înghețată,

pe care trebuie s-o traversăm cu orice preț, ca să putem merge mai departe. Dincolo de această zonă, se găsește una și mai periculoasă, care trebuie și ea traversată. Ca să treceți de aceste două zone fără prejudicii, trebuie să vă echipați bine. Dincolo de ele, intrați pe tărâmul frumuseții sublime a vieții.

Dacă vă privesc cu atenție, văd că stările voastre se schimbă foarte des. Într-o zi, sunteți inspirați, bine-dispuși, gata să îmbrățișați pe toată lumea. După două zile, sunteți deprimați, mergeți cu capul în jos, vă apasă ceva. De ce? Motivele sunt numeroase. În primul rând, n-ați respirat corect, și astfel s-a produs o constricție a vaselor și, drept urmare, energia creierului nu mai circulă bine. Corpul vostru eteric nu e în armonie cu corpul fizic. Aceste stări provoacă o obstrucție interioară și omul începe să se îndoiască și să vadă totul anapoda. În funcție de dispoziție, vedeți aversul sau reversul medaliei. De exemplu, cumpărați un bilet la loterie și câștigați 50.000 de leva. Încasați banii, îi puneți în buzunar și plecați acasă veseli și vioi. La toți cei pe care îi întâlniți vedeți doar fețe fericite și mulțumite. Vedeți binele în fiecare. Altul are la el 50.000 de leva și trece printr-o pădure. Tâlharii îl prind și-i iau banii. Rămas fără bani, vede tâlhari în toți oamenii întâlniți în cale. Acest om vede peste tot răul. Care dintre cele două stări este corectă, prima, sau a doua? Oamenii sunt toți buni, sau toți răi? În primul caz, toți oamenii erau buni pentru că erați bine-dispuși. În cazul al doilea, toți oamenii erau răi pentru că tâlharii v-au luat banii. Veți vedea oamenii buni sau răi în funcție de dispoziția voastră, bună sau proastă.

Ca să nu fiți victimele confuziei, ca să nu ajungeți la concluzii greșite, trebuie să vă studiați stările. Dispoziția bună sau dispoziția proastă sunt două stări de conștiință. Conștiința este o suprafață plană, asemenea unei pelicule fotosensibile folosite în domeniul fotografic. În consecință, cele mai mici schimbări care se produc în mentalul omului se imprimă în ea. Când constatați cea mai mică schimbare în conștiința unei persoane, trebuie să fiți atenți să n-o deranjați, să nu filosofați despre ce simte, deoarece e posibil să vă loviți și voi de aceeași stare. În ciuda filosofiei voastre, e posibil să comiteți aceeași greșeală. Ce trebuie să faceți? Dați-i persoanei un astfel de exemplu încât să înțeleagă prin intermediul vostru cum trebuie să se comporte. O persoană a fost jefuită - nu-i spuneți că

Dumnezeu e bun, că o va ajuta, îi va rezolva problema. Dar, dacă e săracă și voi aveți bani, fiți darnici, ca să vadă ajutorul Domnului trimis prin intermediul vostru. Dacă îi spuneți că Dumnezeu o va ajuta, că problemele i se vor rezolva și că o iubiți, toate acestea sunt cuvinte zadarnice care n-au nicio valoare. În fața voastră stă un om îmbrăcat sărăcăcios, desculț, și voi îi spuneți că-l iubiți! Înțeleg ca un om înfometat să se roage. Se roagă pentru ca cineva să-i dea de mâncare. Dar ca un om sătul să se roage, asta nu mai înțeleg. Un om sătul trebuie să se roage pentru omul înfometat? Nu, omul sătul trebuie să-l invite pe omul înfometat, să-i dea să mănânce, să-l îmbrace și apoi va putea să-i vorbească puțin despre iubirea divină. Altfel, vorbele fără fapte bune creează contradicții în viață.

Înainte de a le da lecții oamenilor, de a le spune cum să se comporte, trebuie să învățați cum să vă comportați voi înșivă. Este știința cea mai grea. Este o pedagogie aparte pe care puțini au răbdarea s-o asculte, și chiar mai puțini s-o aplice. Nu-i e deloc ușor omului să se educe el însuși și să aibă o abordare corectă față de toate ființele vii. Când dau un exemplu într-o conferință, ziceți că asta îl privește pe un oarecare. Cineva își spune: „Acest exemplu mă vizează”. Și se supără. Nu, exemplele date la școală sunt pentru toate ființele vii, fac turul lumii și circulă în scopul educării oamenilor. Se referă la ființele vii, nu la morți sau la pietre. În consecință, dacă vreți să profitați de ele, considerați-le în sens pozitiv.

Nu e deloc ușor să educi un om ca să dobândească o bună abordare interioară și exterioară. Un bărbat și o femeie s-au certat. Femeia i-a spus câteva vorbe jignitoare soțului. El s-a înfuriat, s-a întristat, n-a putut să digere cuvintele ofensatoare ale soției. Sunt ca niște cuie înfipite în conștiința lui și nu se poate elibera de ele. Îl întâlniți în drumul vostru pe acest bărbat și vă întrebați de ce nu vrea să vă salute. Acest bărbat este ocupat: se luptă cu acele cuvinte ofensatoare și amare pe care le-a rostit soția lui. Lăsați-l în pace. E nevoie de timp ca să asimileze această amărăciune.

Un bulgar din Kostenet avea obiceiul să-și bată soția conform regulilor din Evanghelie. Aderase recent la evangheliism și începuse să citească Evangheliile. Și, bătându-și soția din

când în când, se justifica invocând un verset din Evanghelie care zice: „Dumnezeu îl pedepsește pe cel pe care îl iubește”.

Într-o zi, soția lui era prost-dispusă și asta îl enervă pe soț, care o bătu. Întristată și ofensată, femeia i-a zis: „Să știi că de data asta n-am să te iert, cât voi trăi, că m-ai lovit”. El a plecat la vie și a început să sape, dar n-avea niciun spor. De ce? Ceva îl frământa, regreta că-și bătuse soția. A reînceput să sape, dar n-o făcea deloc bine. În fine, s-a reîntors acasă, s-a dus direct la soție și i-a zis: „Te rog să mă ierți, căci nu m-am purtat frumos cu tine. Am fost în vie să sap, dar nu reușeam. Mă apasă ceva. Vreau să mă ierți”. Credea că, fără iertarea soției, evangheliismul lui va fi pierdut.

De ce ofta și era îndurerat acel om? Lovindu-și soția, luase asupra lui starea ei apăsătoare și suferise din cauza ei. În acest caz, soția a devenit stăpâna și el, servitorul. S-a zbatut toată ziua cu starea în care se aflase ea înainte. Se întreba: „Ca evanghelist, îți iubești soția?” Ceva îl întreba în sinea lui: „Dar ea îi dă ascultare soțului?”

Acolo unde există iubire, există și ascultare. Unde nu e iubire, nu există ascultare. Deci ascultarea nu poate să existe fără iubire. Fără iubire, asta înseamnă deja violență. În iubire, ascultarea vine în mod natural, căci omul care iubește nu abuzează de puterea lui.

Astfel, tot ce se întâmplă în viață trebuie să fie explicat în mod rațional. Fiecare schimbare din conștiință are o explicație rațională. Nu este de ajuns că aveți stare proastă, ci trebuie să cunoașteți cauza. Neplăcerile pot să aibă origine fizică: ați mâncat ceva greu de digerat. Da, dar pot să aibă și o cauză sentimentală sau intelectuală.

Omul trebuie să cunoască neapărat cauzele schimbărilor care se produc în conștiința sa. Fiecare stare de conștiință poate să fie reprezentată printr-un cerc. Cercul va fi cu atât mai mare cu cât conștiința va fi mai largă și mai trează. Din acest punct de vedere, conștiințele tuturor ființelor se prezintă sub forma a nenumărate cercuri concentrice, cercul interior fiind cel mai mic. Cercul exterior, cel mai mare, cuprinde toate celelalte conștiințe, care trebuie, inevitabil, să-i dea ascultare. El constituie organele conștiinței exterioare care le dirijează. Deci fiecare conștiință interioară trebuie să dea ascultare fiecărei

conștiințe exterioare situate deasupra ei și toate trebuie să se supună celei a cercului celui mai exterior.

Voi ziceți: „Nu cred în Dumnezeu”. Vă loviți singuri. „Nu cred în îngeri.” Vă loviți singuri. „Nu cred în sfinți, în duhuri”. Vă loviți singuri. Sfinții, îngerii și duhurile sunt cercuri care există deasupra voastră, dar nu puteți vedea ce se găsește deasupra voastră. Puteți vedea doar ce este sub voi, nu și ce este deasupra. Ce este deasupra vă poate vedea întotdeauna. Uneori, simțiți influența acestor cercuri i exterioare. Ființele din aceste cercuri știu cu mult înainte ce vă așteaptă, ce suferințe vi se pregătesc, și iau măsuri ca să vă ajute. Văd că ați apucat pe un drum greșit și încep să vă influențeze. Dacă nu puteți să le înțelegeți, vă vor crea suferințe atât de mari, încât gândurile vor începe să vi se trezească. Îndată ce începeți să gândiți, începeți să simțiți corect și pășiți pe calea cea bună.

Să ne imaginăm 30 de cercuri, adică 30 de conștiințe care se întrepătrund. Cercul exterior are forța și posibilitatea de a le ordona pe următoarele 29. Totuși, cercul cel mai interior nu dispune de nicio putere. Se simte singur, toate celelalte îi pot da ordine. El nu poate să-și dea ordine decât lui însuși.

Conștiința fiecărui om se lărgeste treptat și, în cursul acestui proces, trece prin stări diferite. Când se găsește în cercul cel mai interior al conștiinței, omul se simte complet singur, părăsit de toți. Nimeni nu-l iubește și crede că nu poate să facă nimic. Această stare durează două sau trei ore. Apoi, conștiința lui începe treptat să se lărgască; trece prin toate celelalte cercuri de conștiință ca să ajungă în sfârșit la al treizecilea cerc. Îndată ce intră în această conștiință, omul începe să se simtă liber, mulțumit de el, crede că știe multe lucruri și că poate să facă orice.

Conform legilor astrologiei și chiromanției, este posibil să se determine exact în care cerc de conștiință se află un om. Nimeni nu poate să stea constant în același cerc. În conștiință se produc constant urcări și coborâri. Exact în asta constă frumusețea vieții.

Pictorul poate să deseneze aceste cercuri, după care puteți determina în care cerc de conștiință vă aflați. Fiecare cerc este legat de anumite forțe ale naturii și, în consecință, fiecare om este purtător al acestor forțe. E bine să desenăm aceste cercuri cu creioane colorate și să-l plasăm pe om în centrul lor. Veți

obține un tablou frumos pe care trebuie să-l studiezi. Aceste cercuri reprezintă noile conștiințe care acționează în lume.

Acum, când vorbesc despre conștiințe, mai multe persoane riscă să fie expuse la contradicții și să spună: „De ce trebuie să studiem cercurile conștiinței prin care trece omul? Astăzi ne trebuie pâine și numai pâine. N-avem timp să studiem”. Fiecare are grijă să-și asigure hrana. După părerea mea, indiferent de om, indiferent de situația lui, îi rămâne timp să studieze. „Sunt negustor, n-am timp liber.” Chiar și fiind negustor, dispui de puțin timp liber ca să studiezi. Studiul îi este necesar fiecărui suflet. În ceea ce privește sărăcia, bolile și suferințele din lume, acestea sunt condiții care împing omul să învețe. Nu vreau să demonstrez asta chiar acum. Fără s-o demonstrez, multe dintre acțiunile vieții ne permit să ne convingem de exactitatea spuselor mele.

Recent, unul dintre frații noștri s-a îmbolnăvit. Simțind o mică mâncărime pe gât, se scărpinase și provocase o rană mică și o sângerare ușoară. El neavând la îndemână nici pânză, nici vată curată ca să absoarbă sângele, rana s-a infectat și gâtul i s-a umflat. Dacă n-ar fi apelat la ajutor exterior, tot sângele i s-ar fi putut otrăvi. Venit să-l văd, am constatat că starea îi devenise foarte gravă. Eram uimit cum putuse să se lase într-o astfel de stare în care sângele i se contaminase. Oricum, trebuia ajutat urgent. În acest timp, apropiații încercau să-l convingă să se opereze. „De ce să te operezi?” - „Lasă, am capitulat complet.” - „N-ai capitulat și, începând de astăzi, îți vei învăța lecțiile. Acum, ai învățat prima lecție.” Important era că apropiații acestui frate decisese că trebuia să se opereze și el era convins că nu putea să scape de operație. „Nu, asta va putea să se rezolve fără operație.” - „Cum?” - „Ai răbdare, și vei vedea.” La puțin timp după aceea, un abces s-a spart la nivelul gâtului, de unde s-a scurs în jur de un litru și jumătate de sânge impur, după care fratele s-a simțit foarte slăbit. Cum să nu te simți slăbit?

Mulți dintre voi doresc să știe dacă se vor vindeca, dacă boala le va trece. Le este teamă de moarte. Este scris dacă un om trebuie să moară de boală sau nu. Medicii spun despre un anume bolnav că va muri. Nu va muri. Când va trebui să moară, chiar dacă e sănătos, tot va muri. Va fi luat în așa fel încât nu va înțelege cum s-a întâmplat. Până acum, i-am zis unui singur om

În ce moment va muri. Am determinat exact ziua și ora plecării sale. I-am spus că va pleca peste șase luni spre cealaltă lume. N-am mai spus nimănui și nici nu voi mai spune. Fiecare are fixat momentul în care va pleca.

Ca discipoli, nu trebuie să vă temeți de moarte, nici de boală, nici de încercări. Bolile și încercările vor veni, dar în spatele lor se găsesc cercuri care joacă un rol important în procesele de conștiință. Originea tuturor bolilor este legată de o anumită dizarmonie din om. Ficatul deranjat arată că există ceva incorect în sentimentele sale inferioare. Durerea de cap înseamnă că există o anumită dizarmonie în capacitatea sa de a gândi, în centrii cerebrale: nu gândește corect. Când inima ni se strânge, înseamnă că există o anumită dizarmonie în compasiune. N-am întâlnit până acum un om compătitor căruia să i se strângă inima. Manifestând milă, inima ta va începe să se dilate. „Dar inima mea bate neregulat.” Cum ar putea să bată altfel? Bate astfel fiindcă nu ești compătitor. Cu ani în urmă, erai mai compătitor decât acum. Îndată ce-ți vei manifesta compasiunea, inima va începe să bată regulat. Copiii sunt mai compătitori decât adulții, dar mamele nu le dau posibilitatea să-și manifeste compasiunea. La ce vă puteți aștepta de la un om care își ține mâinile în buzunare sau la subsuoară? Nu putem să avem o părere bună despre un astfel de om. Nu vă puteți explica motivul, dar el rezultă din anumite defecte. Și fiecare defect arată că unul dintre cercurile conștiinței nu funcționează normal. Un om stă cu capul ușor înclinat. De ce? Unul dintre cercurile conștiinței sale trebuie pus în ordine.

Aceste cercuri reprezintă anumite forțe și energii care înconjoară sufletul omenesc. Aceste forțe sunt transmise tocmai de cercurile conștiinței. De aceste cercuri depinde succesul sau insuccesul omului.

Ceea ce vă spun despre cercuri sunt cunoștințe pozitive pe care trebuie să vi le însușiți. Veți spune că știți aceste lucruri, că le-ați învățat. Cel care spune că le cunoaște să încerce să transforme fierul în aur. Cel care e capabil să transforme fierul în aur poate să întâmpine dificultăți? Îi este imposibil să întâmpine dificultăți pe care să nu le poată rezolva. Va lua 100 kg de fier pe care le va transforma în aur. Astfel, își va procura cărțile cele mai scumpe, va face turul lumii și va dobândi multe

cunoștințe. Veți spune că asta nu vă privește. Această cunoaștere vă este accesibilă, dar cine a putut până acum să transforme fierul în aur? Alții vor spune că n-au nevoie de cunoștințe care să le permită să transforme fierul în aur. Asta e o altă problemă; esențialul e ca fierul să poată fi transformat în aur. Văzându-vă, pot să vă spun că, pentru a ajunge la această cunoaștere, veți avea nevoie să studiați încă cel puțin 1.000 de ani. Și numai jumătate dintre voi vor putea s-o facă. Cealaltă jumătate vor avea nevoie de încă 1.000 de ani ca să poată transforma fierul în aur. În general, sunt necesari 3.000 de ani pentru ca o parte din omenire să poată transforma fierul în aur.

Astfel, înțelegeți ce este conștiința și cât de lent poate fi procesul de lărgire și de trezire a conștiinței omului. Eu însumi aș fi foarte mirat dacă aș putea să transform o bară de fier în aur. Asta e forță, nu glumă! Cine n-are fier în gândirea sa? Totuși, este o întreagă artă să transformi acest fier în aur. Imaginați-vă că vi se stârnește un sentiment de iubire, că iubiți pe cineva. Atunci, sunteți sub influența lui Venus. Este un sentiment divin, dar, la un moment dat, apare Saturn, căci și el o iubește pe Venus, și lasă să treacă în sângele vostru o fracțiune infimă de fier. Acest fier degajă imediat o otravă și simțiți că în voi s-a produs o anumită schimbare. Acea fracțiune de fier pe care Saturn a introdus-o în sângele vostru este infimă, e o milionime de miligram, care va produce o anumită perturbare în urma căreia, în timpul nopții, nu puteți dormi. Ce trebuie să faceți în această situație? Luați acest fier și transformați-l în aur. În ce fel? Introduceți în voi energia solară. Făcând apel la Soare, la Dumnezeu, la Apollo, acesta vă va arăta imediat metode ce permit transformarea fierului în aur. Îndată ce veți reuși să transformați fierul în aur, un gând frumos și luminos va străluci imediat în intelectul vostru.

Și creștinii fac la fel. Când sunt confrunțați cu unele dificultăți, se roagă îndelung la Dumnezeu până când în intelectul lor strălucește un gând luminos, și își rezolvă astfel dificultățile. După aceea, nu contează câți vor fi învinși, căci vor rămâne cu o stare de bucurie. Cântă și îi aduc laude Domnului. Se adresează fraților lor astfel: „Fraților, n-aveți niciun motiv să vă fie teamă; Dumnezeu a venit pe pământ și a transformat fierul în aur”.

Dacă vă aflați într-o situație dificilă, vă veți ruga o zi, apoi două sau trei, săptămâni, până când tot fierul din sânge se va transforma în aur. Uneori, nu sunt necesare multe zile. Sunt de ajuns câteva ore ca să aibă loc această transformare.

Ce provoacă stările negative? Ele provin din faptul că cercurile conștiinței voastre nu sunt încă echilibrate. Preț de câteva ore, sunteți veseli și vioi, apoi vă ziceți: „Sufletul meu e trist”. De ce această tristețe? Trebuie să lucrați asupra voastră ca să simțiți forța rugăciunii. Fiecare dintre voi trebuie să învețe să se roage într-un mod specific. Maestrul nu vă va oferi această rugăciune specifică de-a gata. Fiecare trebuie s-o găsească singur. Această rugăciune este magică. Este în stare să transforme metalele obișnuite în metale nobile. Această rugăciune este o forță divină, o formulă cu care nimic nu este imposibil.

Credeți în asta? Veți spune că da. După părerea mea, credeți doar pe jumătate, căci vă întrebați dacă ați verificat-o cumva. Știți doar în parte asta, deoarece vă aflați abia la începutul studiilor. Pe viitor, cu astfel de cunoștințe nu veți fi acceptați nicăieri. Nu este vorba doar de profetizare. În această viață, i se cere omului să aibă forțe. Nu este de ajuns să vă întoarceți cu fața spre Dumnezeu, ci trebuie și să-l arătați cum lucrați. Când veți merge în cer, veți putea rămâne acolo câțiva ani, dar ar trebui să știți cum să lucrați și acolo. Nu este de ajuns să vă duceți prietenul la universitate, ci trebuie și ca el să învețe acolo și să-si termine studiile cu bine. Ziceți: „Știm aceste lucruri, știm că trebuie să iubim. Cunoștințele pe care le aveți pot să vă ajute, dar există o cunoaștere esențială la care toți năzuiesc: cea a nemuririi.

Spuneți că multe lucruri nu vă sunt clare.

Ați studiat cercurile? Cunoașteți numele tuturor cercurilor? Ulterior, în cursul a treizeci de conferințe succesive, vă voi vorbi în mod special despre fiecare cerc, ca să vă învăț caracterul lui distinctiv, într-adevăr, aveți multe cunoștințe, dar ceea ce vă creează obstacole este faptul că aveți o părere foarte bună despre voi. Prin asta se înțelege că vă supraestimați. Cineva spune că e puternic. Ca să aflăm cât e de puternic, îl vom expune batjocurii tuturor elevilor din clasă ca să vedem cât poate să reziste. Dacă un frate spune ceva neplăcut, el se va plânge imediat: „Știți ce mi-a spus fratele cutare?”. Din

întâmplare, a încurcat cuvintele și a spus ceva răutăcios. Cine dintre voi n-a spus un cuvânt răutăcios despre altcineva? Cine dintre voi n-a amenințat pe altcineva?

La Sofia, o elevă de liceu a povestit cele ce urmează: într-o zi, a venit un inspector să-l controleze pe unul dintre profesori. Ca să-i arate inspectorului că disciplina domnea în clasă, profesorul li se adresa din când în când elevilor amenințându-i cu degetul. În acest fel, voia să-i facă să nu uite că trebuiau să aibă o atitudine respectuoasă în fața inspectorului. Elevii au început să râdă, pentru că li se părea ridicol.

Acum, vă voi da o formulă simplă pe care o veți putea folosi în toate situațiile, bune sau rele, din viața voastră. Indiferent ce vi se întâmplă bine sau rău, roștiți această formulă în sinea voastră, și vedeți ce vi se va întâmpla imediat în suflet. Formula este următoarea: „Doamne, Te binecuvântează de mii și miliarde de ori”. Rostiți această formulă când nu gândiți nimic rău. Când vă aflați într-o situație cât se poate de rea sau când v-a lovit o nenorocire, nu ziceți: „Doamne, sunt eu oare cel mai mare păcătos din lume?” Rostiți din nou formula: „Doamne, Te binecuvântează de mii și miliarde de ori. Atâta timp cât te vei considera un mare păcătos, te vei afla în ultimul cerc interior, singur și părăsit. Îndată ce vei zice „Doamne, Te binecuvântează de mii și miliarde de ori, te vei afla pe ultimul cerc exterior, vei avea forța și viața. Imediat, peste tot, calea ți se va deschide și, în modul cel mai firesc, îți vei rezolva dificultățile și vei realiza toate acele lucruri pentru care te-ai născut, deoarece fiecare om s-a născut pentru ceva.

Ca să explic mai bine, voi lua Biblia sau Evanghelia ca exemplu. Veți constata că aceste cărți sfinte au multe pagini. Prin ce se deosebesc paginile cărților sfinte? Se deosebesc prin faptul că fiecare conține o cunoaștere specifică. În plus, fiecare pagină conține un număr determinat de rânduri. Mai mult, fiecare frază, fiecare cuvânt se deosebește prin conținutul lui specific. Silabele, cuvintele și propozițiile din fiecare rând se deosebesc unele de altele. Dacă o silabă a unui cuvânt lipsește, ea poate fi reconstituită cu ușurință. Dacă lipsește o propoziție întreagă, reconstituirea e mai dificilă. Și, în plus, fiecare trebuie să știe pentru el însuși dacă reprezintă o literă, o silabă, un cuvânt sau o propoziție întreagă în această carte divină și sfântă. Dacă sunteți doar o literă, trebuie să știți de câte ori vă

repetăți în toată cartea. De exemplu, ați numărat în câte locuri găsim în Biblie litera B? Cât timp v-ar fi necesar ca să numărați în câte locuri apare în Biblie fiecare literă? E o sarcină grea care vi se va da ulterior.

După știința Cabalei, se poate calcula exact de câte ori se găsește litera B. Se cere multă răbdare pentru asta. Această sarcină nu vă poate fi dată acum, căci nu aveți timp s-o îndepliniți. Dacă ați face acum acest calcul, ar fi o muncă inutilă pentru voi. N-ați ști la ce ar folosi acest calcul. Făcând aceste calcule, ar trebui să aveți un registru special, un blocnotes, în care să însemnați totul. Unii țin un jurnal cu tot ce li se întâmplă în viață. O tânără a scris în jurnalul ei: „Astăzi, m-a vizitat buna mea prietenă și am schimbat cuvinte înverșunate. M-a jignit și am repezit-o și eu așa cum trebuie”. Acesta nu e jurnal. Când omul vorbește sau scrie, trebuie să-și stăpânească sentimentele, să știe ce trebuie să spună. Se ține socoteala fiecărui cuvânt. Hristos a zis: „Veți fi judecați pentru fiecare vorbă de prisos și va trebui să dați socoteală”. Știind aceasta, trebuie să țineți cont de fiecare cuvânt rostit sau scris.

Dumnezeu domnește în cer, Dumnezeu domnește în viață, sfințit fie Numele Lui.

Sofia, 28 decembrie 1927

Formele conștiinței

*Fii credincios, sincer și blând
întotdeauna. Și Dumnezeuul păcii
îți va umple inima cu toate binefacerile.*
Reflecție

În natură există procese diferite. Unele sunt conștiente, legate de viața rațională, altele sunt inconștiente. Iată, de exemplu, cum procedează un simplu pietrar. I se dă să taie o piatră în formă de dreptunghi, cu patru unghiuri, sau în formă de cornișă pentru casa unei persoane. Face totul după un model, dar, dacă îl întrebați ce a făcut azi, vă va spune: „Știu că am cioplit o piatră, că i-am dat o formă, dar nu știu unde va fi pusă”. Este vorba despre unul dintre procesele inconștiente. La ce rezultat va ajunge acest om dacă, toată viața, n-a făcut decât să taie piatra sau dacă a cioplit doar cornișe? Acest tăietor de piatră va atinge arta de a ciopli pietrele destinate oamenilor.

Deseori, oamenii din ziua de azi, îndeosebi savanții, se consacră unor gânduri de mică importanță, ca acelea de a tăia piatra, de a face cornișe, tară să știe unde pot să folosească aceste gânduri. Aceasta arată că, în viața oamenilor, nu pot avea toate lucrurile aceeași importanță. Unele sunt departe de inima noastră și le considerăm puțin importante, în timp ce le considerăm importante pe cele care ne sunt apropiate. Astfel, multe persoane consideră de mare importanță ideea sublimă de a iubi întreaga omenire. Este o idee conștientă, dar omul nu poate să îmbrățișeze întreaga omenire. Vă este posibil să vă iubiți aproapele, dar, cu conștiința actuală, nu puteți iubi toată omenirea. Prin aproapele vostru înțelege unul dintre prieteni, una dintre prietene, sora, un coleg de școală sau unul dintre servitorii voștri credincioși.

Ca discipoli, care trebuie să fie morala voastră? Veți spune că morala este deja cunoscută în lume și că voi, ca discipoli, năzuiți la o morală nouă și sublimă. Morala actuală există de opt mii de ani. Aceasta a fost creată de oameni, dar, așa cum este astăzi, nu poate avansa niciun pas. Morala actuală este veche, e pe cale de degradare. Totul îmbătrânește în lume: religia, științele, filosofia, artele. Tot ce are formă îmbătrânește. În lumea de azi, și asta din timpuri imemorabile, există patru feluri

de religii în fața cărora se înclină încă oamenii. Aceste patru forme de religii sunt cunoscute de toate popoarele din vechime, din timpurile cele mai îndepărtate. Prima formă de religie o vom numi **clericalism**, adică religia ritualurilor: se aprind lumânări, se cădelnițează, se fac plecăciuni în fața icoanelor, se venerează unele imagini precum triumghiul, cercul cu un punct în centru, pentagrama, sexagrama, unele amulete, talismane, relicve care au aparținut unui sfânt etc. Până în zilele noastre, o mare parte dintre oameni sunt adepții acestei religii.

Vom numi a doua religie **militarism**, religia cuțitului, a revolverului, a violenței. Când veți întâlni un adept al acestei religii, el vă va spune: „Această lume nu poate fi corectată decât cu forța”.

A treia religie este **capitalismul**. Această religie este blândă și moale. Ea seamănă cu o femeie care, oriunde s-ar duce, se întoarce în toate direcțiile. Nu găsim la ea nicio morală; folosește tot felul de mașinațiuni.

Al patrulea fel de religie este **socialismul**.

Primele trei forme de religii reprezintă familia: clericalismul este mama, militarismul este tatăl și capitalismul, copiii. Socialismul reprezintă servitorii acestei familii. Ei lucrează pe lângă patronii lor ca să obțină drepturi.

Urmărind dezvoltarea omenirii, vom găsi toate aceste religii la fiecare om. Observați-vă, observați oamenii, și veți vedea trăsăturile caracteristice fiecărei forme sau fiecărui fel de religie. Omul poate să fie zilnic, succesiv, clericalist sau militarist, sau capitalist, sau socialist. La trezire, începe prin a face o rugăciune, un ritual. Apoi vine un moment în care zice: „Rugăciunea nu este de ajuns, trebuie folosită forța, brutalitatea”. Apoi zice: „Nici asta nu este ceva eficient. Trebuie să ai bani”. În fine, văzând că nici asta nu merge, zice: „Noi, cei slabi, trebuie să ne unim, să devenim puternici, să rezistăm la condițiile grele. Trebuie să formăm o frăție și să ne punem la încercare forțele”. În această privință, toate formele de religie au zeii lor în fața cărora se închină oamenii. Toate formele, toate ritualurile acestor religii sunt o rătăcire în care a căzut omenirea.

Ele sunt forme impuse de loja neagră, numite forme obscure. Fiecare dintre aceste forme de religie corespunde unei manifestări a religiei adevărate. Clericalismul corespunde iubirii,

militarismul, înțelepciunii, capitalismul, adevărului, socialismul, dreptății. Clericaliștii sunt păcătoși, se roagă la Dumnezeu, aprind lumânări, tămâiază. Aerul este obiectul activității lor. Militarii aprind focuri și trag peste tot. Focul este obiectul activității lor. Capitaliștii se ocupă de apă și socialiștii, de pământ. Totuși, lumea nu va fi corectată cu niciuna dintre aceste metode. Clericalismul este o deformare a iubirii; militarismul este o deformare a înțelepciunii; capitalismul, care reprezintă circulația sângelui în om, este o deformare a adevărului; socialismul este o deformare a dreptății. Toate aceste forme de religie reclamă libertatea și, cu toate acestea, folosesc legea violenței. Clericalistul te va spânzura, militaristul te va spânzura, capitalistul te va spânzura și socialistul te va spânzura. De ce? Pentru că toți sunt copiii aceleiași mame. Seamănă între ei, căci au fost născuți de aceeași mamă. Și, după toate acestea, cineva se va lăuda că e clericalist, altul, că e militarist. Al treilea, că e capitalist, al patrulea, că e socialist! Acestea sunt învățăături care nu pot să facă ordine în lume. Asasinatul și violența trebuie să fie respinse. Ele reprezintă o idee exterioară, nu una interioară. Există o lege care poate să facă ordine în lume, dar oamenii n-au ajuns încă la această lege. Toate aceste învățăături trebuie să fie înlocuite cu unică și sublimă lege a vieții - numai iubirea este capabilă să aducă ordine în lume. Deci noua morală din lume trebuie să fie cea a iubirii. Acum, abordez problema potrivit acestui principiu.

Omul care a mers prin pădure, care s-a oprit la anumite izvoare a comis în trecerea lui multe pagube. Totuși, dacă are conștiința trează, se va adresa lui Dumnezeu cu aceste cuvinte: „Doamne, iartă-mi păcatele. Trecând prin pădure, am speriat multe păsări, am rupt multe crenguțe, am murdărit apa izvoarelor mici cu noroi. Trebuie să fiu atent ca să nu fac nicio stricăciune”. Aceasta trebuie să fie conștiința celor care trăiesc după noua morală. Cel care trăiește în conformitate cu noua morală nu poate să pricinuiască stricăciuni nici plantelor, nici animalelor, nici celor apropiați. Acum, vreți să vă corectați viața, dar, până când nu veți ajunge la această înaltă conștiință în voi înșivă, să-L simțiți pe Dumnezeu, să vă legați cu El, nu veți reuși niciodată. Nu sunteți singurii care doresc să-și corecteze viața; toți oamenii au această dorință, dar pentru asta se cere o conștiință trează. Vă rugați la Dumnezeu și ziceți: „Oare

Dumnezeu mă ascultă?” Trebuie să știți neapărat dacă Dumnezeu vă ascultă sau nu. Pentru ca Dumnezeu să vă asculte, trebuie să vă puneți în situația unui copil inteligent pregătit să învețe. Ce fac oamenii religioși din zilele noastre?

Se proțăpesc în fața lui Dumnezeu, își bombează pieptul și încep să se roage ca și cum ar face ceva foarte important. Ce au făcut? Cu ce se pot lăuda? Dacă e vorba să se laude cu capul, elefantul are unul mai mare decât al lor. Creierul elefantului cântărește mai mult decât cel al omului.

În zilele noastre, savanții năzuiesc să găsească trăsăturile care deosebesc omul de animal. Pentru data viitoare, veți scrie despre următorul subiect: trăsăturile distinctive ale omului și ale animalelor. Unii ocultiști spun că omul se deosebește de animale prin lumina lui. Omul are mai multă lumină decât animalele. Totuși, această deosebire se referă mai ales la conștiința sa. Care sunt calitățile proprii conștiinței omenești și cele proprii conștiinței animalului? Gândiți-vă la această problemă.

Astfel, reflectând la cele patru forme de religie, considerațiile școli, faze ale vieții prin care a trecut omenirea. Omul nu poate să intre în împărăția lui Dumnezeu cu aceste credințe. Toate aceste idei, toate aceste credințe trebuie să fie schimbate. Dacă un om religios te poate spânzura pentru că nu-i împărtășești ideile, care este această religie? Dacă un militar te poate spânzura doar pentru faptul că nu-i susții ideile, ce este acest militarist? În America, în 1905, doi miliardari au jucat la bursă: unul cumpăra și celălalt vindea. Toată lumea din jurul lor suferea. Mii de oameni au dat faliment, mii de oameni au înnebunit etc. Potrivit cărei filosofii trebuie să trăiască oamenii astăzi? Toate aceste învățături au dat oare exemplul conform căruia oamenii pot să trăiască armonios între ei? Nimeni n-a sacrificat ceva ca să introducă pacea în lume. Ce stăpân ar fi mulțumit astăzi văzând că e guvernat de servitorii lui? Văzându-și servitorul, stăpânul zice: „E un servitor!”. Dacă, în viitor, vom continua să aplicăm aceste patru învățături, atunci sistemul castelor, care nu aduce nicio libertate, niciun spațiu între oameni, va continua să existe în lume.

Discipolii noii învățături trebuie să aibă determinate o formă și un mod de viață. Omul creează forme singur. De exemplu, clericalismul, militarismul, capitalismul și socialismul sunt învățături omenești. Ele nu sunt create de Dumnezeu, ci de

oameni. În natură, nu există nici clericalism, nici militarism, nici capitalism și nici socialism. Dacă ați intra în viața rațională, ați vedea că, în spatele scenei pe care trăiesc oamenii, nu există nicio formă. Deseori, ființele raționale își părăsesc viața și coboară pe Pământ să se distreze, dar numai câteva ore. Ele pot să ia forma unei ființe inferioare și să joace un anumit rol. Ele dispun de cunoștințe pe care le pot pune în aplicare când vor și așa cum doresc.

Atâta timp cât priviți lucrurile cu ochii conștiinței voastre, nu puteți vedea nimic. În ochii unui mamifer, ai unui bou, puteți vedea o mare frumusețe; asta depinde de voi. Dacă vreți să vedeți ochi frumoși, priviți-i pe cei ai boului. Are ochi mai frumoși decât ai omului. Ochii îi sunt profunzi și expresivi. Văzând cum se comportă cu el stăpânul, boul zice: „Nu-i nimic, într-o zi, ne vom elibera de povara asta. Mergând în două picioare, stăpânul nostru crede că nu înțelegem nimic, înțelegem viața, chiar dacă o înțelegem diferit de stăpânul nostru”. Boul, imperturbabil, înaintează liniștit. Poartă în el calmul și tăcerea; nu știe ce e ura. Văzând că stăpânul e grăbit, boul zice: „De ce e grăbit stăpânul? Nu știe oare că există un timp pentru toate lucrurile?” După aceea, aruncă o privire spre stăpân și-și continuă munca. Uneori, stăpânul trece pe lângă bou și-l bate pe spate zicând: „E un bou, nimic mai mult!” Nu, sub pielea de bou se ascunde un suflet rațional care nu este încă manifestat. Acest suflet nu poate fi zărit decât în ochii lui. Cel ce cunoaște chiromanția și frenologia poate, după trăsăturile animalelor, să le înțeleagă destinul, principiile etc. Ca și oamenii, animalele se deosebesc unele de altele. De exemplu, unui cal îi place să muște, să lovească cu copita, altuia, nu.

Învățăturile despre care vă vorbesc au contribuit la dezvoltarea vieții omului. Într-adevăr, când un om se comportă omenește, se manifestă ca militarist, clericalist, capitalist sau socialist. Totuși, când omul se comportă după legea divină, nu poate fi clericalist, ci va fi omul iubirii și va vorbi ori despre viață, ori despre iubire; nu poate fi militarist, ci va fi omul înțelepciunii și va vorbi despre cunoaștere și forță; nu poate fi capitalist, ci va fi omul Adevărului și va vorbi despre libertate și spațiu: nu va căuta doar bogăția materială, care nu creează nimic, ci va căuta acea bogăție a Adevărului, care creează și construiește. În fine, cel care se comportă după legea divină nu

poate fi socialist, ci va fi omul Dreptății. Omul adevărat trebuie să fie omul iubirii care generează viața, omul înțelepciunii care generează cunoașterea, omul Adevărului care generează libertatea și determină direcția spre care se îndreaptă primele două principii. În fine, omul adevărat trebuie să fie omul Dreptății, care arată ce poate fi realizat în lumea fizică. Dreptatea arată limita a ceea ce putem realiza.

Omul poate să treacă prin aceste patru stări zilnic. Un om a zis: „Fără bani, nu se poate face nimic în viață!”. Acest om e capitalist. Altul a zis: „Omul nu poate să trăiască singur, trebuie să fie întotdeauna într-un colectiv”. Acest om este socialist. Domiciliul este prima fază a socialismului. Acasă, tatăl reprezintă militarismul. El zice: „Hai, copii, toți în picioare! Trebuie să știți că există o lege pe lume!”. Mama reprezintă clericalismul. Ea zice: „Copii, trebuie să vă rugați, să vă supuneți lui Dumnezeu, marilor legi!”. Ce reprezintă copiii? Ei sunt impulsul dat părinților. Ei sunt capitalul care face să se miște familiile, societatea și statele. În casă, copiii suscită activitatea intelectului și a inimii părinților. Cât timp copiii sunt apropiați de părinții lor, casa e bogată, mama și tatăl au elan în muncă, îndată ce pierde acest capital, adică fiii și fiicele, tatăl și mama zic: „Ce-o să facem acum?”. Până la urmă, se resemnează și spun: „Trăiască servitorii!”. Așa s-a întâmplat cu Adam. La început, era singur, dar a dorit să aibă o prietenă. Dumnezeu i-a zis: „Vei zămisli un copil”. Și Adam a zămislit primul său copil, pe Eva.

Acum, vi se cere vouă tuturor o morală determinată. Când sunteți întrebați ceva despre învățătura primită la școală, trebuie să aveți o anumită idee. Această învățătură nu este o învățătură a iubirii, nici una a înțelepciunii, nici a Adevărului, nici a Virtuții. La ele năzuiți, dar nu le-ați atins încă. Această învățătură are nevoie de forme noi pe care nu le-ați elaborat încă. Nu trebuie doar să vorbim despre morală și să zicem că trebuie să iubim! Când iubiți pe cineva, nu trebuie să aveți nicio îndoială, nicio bănuială. Îndată ce ajungeți la iubire, învățătura nouă exclude total îndoiala. Îndată ce un anumit om vine la voi, trebuie să aveți încredere deplină în el, să puteți dormi liniștiți, fără să vă gândiți că ar putea să vă fure ceva. În noua învățătură, care trebuie să fie relațiile dintre dascăli și elevi? Ele trebuie să fie bazate pe încredere deplină, pe iubire reciprocă.

Îndoiala va veni în mod inevitabil, dar omul va trebui să-i facă față. De aceea, se cere o muncă conștientă. Totuși, există un leac pentru îndoială, există un leac pentru lipsa de curaj, pentru lipsa de credință etc. Pentru a exercita o influență asupra acestor manifestări negative din el, omul trebuie înainte de orice să se cunoască. Astrologii știu care om este temător și care se îndoiește. Tipii saturnieni se îndoiesc. Orice li s-ar spune, ei răspund: „Treaba asta nu ne bucură, nu se va termina bine”. Saturn, Venus și celelalte planete există ca entități și-și exercită influența asupra fiecărui om și asupra fiecărui popor.

Nu numai planetele exercită o influență asupra omului, ci în lumea invizibilă există ierarhii întregi, ființe avansate și inteligente, îngeri, care influențează și ajută întreaga omenire. Aceste ființe sunt imaginea iubirii. O consider pe Venus o ființă avansată, o imagine a iubirii. Toți oamenii trebuie să stabilească o legătură cu acest principiu, căci, după cădere, și-au pierdut legătura cu iubirea, cu acest principiu sublim, legătură pe care trebuie s-o restabilească chiar azi.

Atrag acum atenția asupra acestor probleme ca să începeți să vă interesați de ele și să le studiați. Trebuie să studiați creștinismul dintr-un punct de vedere nou. Când veți ajunge la caracterul lui Hristos, trebuie să-l considerați rezultatul iubirii divine. Veți ajunge la realitate, la acea știință pozitivă ce trebuie supusă experienței. Astfel, veți dobândi cel puțin rezultate microscopice. Cel care are această cunoaștere pozitivă trebuie să fie capabil să strângă creta în mână și s-o transforme în aur. Acest om poate să spună: „Știi tu cine sunt?”. Crede în el însuși și în cunoștințele pe care le are. Vă va cere să-i dați o piatră oarecare și o va transforma imediat în aur. În aur se ascunde arta adevărată a vieții: arta de a transforma lucrurile. Dacă nu dețineți încă această artă, dacă nu aveți iubire, nu puteți înțelege direcția ideilor voastre. Ideile pot să fie transformate și înnobilate; pot să fie transformate într-o forță puternică în viață, dar numai dacă aveți influența acelor ființe superioare. Ca să fiți convinși de existența acestor ființe sublime, trebuie să faceți o experiență. Dacă nu puteți să faceți nicio experiență, trebuie să acceptați această afirmație ca pe o axiomă. În lumea spirituală, nu este permis să se vorbească despre ce n-a fost testat și verificat. Trebuie să faceți experiența fiecărui lucru și, dacă experiența dă greș, trebuie să găsiți un maestru care să vă

spună de ce n-a reușit experiența voastră. Tot ce a fost testat și verificat este întotdeauna adevărat și real.

Gândindu-ne la pătrat, veți ști că două dintre laturile lui sunt pozitive și celelalte două, negative. Aceste patru laturi pot să fie pozitive descendente și negative descendente, precum și pozitive ascendente și negative ascendente. Cunoșcând legile care acționează în pătrat, le puteți utiliza ca să vă transformați gândurile și sentimentele. Atâta timp cât ideile sunt la început, sunt pozitive, cinetice. Sunt înhămate la treabă. Îndată ce au fost fecundate, devin negative, adică încărcate cu energii negative. Când o idee vă apare în minte, observați dacă este ascendentă sau descendentă. În funcție de natura ideii, veți lua direcția necesară. Altfel spus, mișcarea fiecărei idei are o direcție, ori spre centrul Pământului, ori spre centrul Soarelui. Dacă o idee se îndreaptă spre centrul Pământului, va trebui să luați măsuri ca să nu cădeți sub influența ei. Trecând prin centrul Pământului, nu trebuie să profitați niciodată de roadele lui. Deci nu împrumutați nimic de la ființele care trăiesc pe Pământ. Dacă veți lua din roadele lor, veți intra într-o stare descendentă. Totuși, când călătoriți spre centrul Soarelui, spre principiile sublimе cu care sufletul vostru este în acord, tot ceea ce poartă ele va fi la dispoziția voastră și vă va servi. Aceasta înseamnă că nu este posibil, că nu trebuie să acceptați totul ca hrană pentru organismul vostru. De exemplu, puteți folosi pietricelele sau pământul ca hrană? Nu puteți. Așadar, feriți-vă de orice hrană care vă este inutilă. Această hrană ar provoca diferite stări malade. Nu puteți folosi decât acele roade care își extrag sucul din adâncime.

Multe chestiuni științifice care vă pot fi utile sunt explicate în conferințele mele, dar nu le studiați așa cum ar trebui. În conferințe sunt date reguli și metode importante și specifice care, dacă ar fi explicate, le-ar permite orbilor să vadă. Dacă vă mobilizați să studiați cu seriozitate conferințele mele, veți putea avea patru ochi, doi în față și doi la spate. Cu patru ochi, ați putea vedea totul. Dacă studiați conferințele din prima serie, veți dobândi multe lucruri. De exemplu, în conferința „Bobul de grâu”, este expusă metoda prin care omul poate „să crească”. Dacă bobul de grâu este capabil să suporte atâtea suferințe și să hrănească toată lumea, câte n-ar putea să suporte omul! Ziceți: „Și eu pot să fac ce face bobul de grâu”. Englezul zice:

„Și eu pot să fac ce fac oamenii. Și eu pot să fac ce fac plantele”, în realitate, sub anumite aspecte, plantele sunt chimiști mai buni decât cei mai mari chimiști umani din lume. Ele elaborează în laboratoarele lor ceea ce chimiștii umani nu reușesc să producă. Veți spune: „Oamenii trebuie să învețe de la plante?” Da, trebuie să învețe de la plante. Ele stăpânesc arta colorării așa cum oamenii n-o pot face. Oamenii trebuie să învețe de la plante.

Astfel, trebuie să trageți învățăminte de la natura vie și rațională. Dacă lucrați în mod conștient asupra voastră, veți vedea că veți fi atinși într-o zi de principiul divin. Acest principiu trece deseori pe lângă voi, dar, în acest timp, vă gândiți la altceva și ratați ocazia de a profita de influența lui bună. Când Dumnezeu se apropie de un suflet, mai multe ființe se grupează imediat în jurul lui, cu conștiința rațională, dorind să influențeze și să provoace astfel diferite suferințe. Deci, când aveți suferințe, să știți că Dumnezeu S-a apropiat de voi. În acel moment, nu una sau două, ci mii de ființe se adună în jurul vostru. Îndată ce simțiți această înghesuială în jurul vostru, trebuie să vă ridicați deasupra acelei mulțimi și să-i spuneți că înțelegeți mai multe lucruri decât ea. Hristos a rezolvat această problemă în același fel. Cum? Cu iubire. Când vă întrebați de ce suferiți, veți ști că suferințele vă aduc mult bine, în spatele fiecărei suferințe se ascunde un mare bine. Întrebați: „De ce sufăr?”. Ca să ajung bogat. „De ce sufăr?” Ca să devin inteligent. „De ce sufăr?” Ca să devin puternic. „De ce sufăr?” Ca să devin bun, să cunosc viața. Acestea sunt răspunsurile la întrebarea: „De ce sufăr?” într-o zi, când veți merge în Cer, veți lua suferința în brațe, o veți îmbrățișa și îi veți mulțumi pentru binele pe care vi l-a făcut. Fără suferință, n-ați fi putut să intrați niciodată în Cer. Îi veți cere suferinței să vă scuze pentru cuvintele rele pe care le-ați rostit despre ea. Cine dintre voi n-a zis o vorbă rea despre suferință? Când apare o suferință, ziceți: „Să nu-i dea Dumnezeu nimănui o suferință ca aceasta!”. Neputând să rezolvați problema suferințelor, căutați sensul vieții ca să găsiți o anumită explicație pentru suferințe. Trebuie să știți că gradul de suferință la care ați ajuns astăzi nu vă poate ajuta să rezolvați problema sensului vieții.

În prezent, trebuie să vă observați, să vedeți cu câtă rapiditate vi se schimbă stările. Dimineața, vă sculați, sunteți

clericaliști. Apoi, luați un cuțit, îl folosiți, deveniți militariști. La puțin timp după aceea, deveniți capitaliști și apoi socialiști. Totuși, trebuie să reușiți să transformați aceste stări, ceea ce nu se poate face decât prin legea iubirii. Puteți să-l influențați pe clericalist în principal cu iubirea, pe militarist, cu înțelepciunea, pe capitalist, cu Adevărul, pe socialist, cu Dreptatea. Cel ce are iubirea în el va fi bogat; cel ce are înțelepciunea va fi puternic; cel ce are Adevărul va fi liber, va fi propriul său stăpân și servitor, nu al celorlalți.

În America, un milionar a întâlnit un măturător și i-a spus:

- Îmi placi. Aș vrea să te fac moștenitorul meu. Am șapte milioane de dolari. Vrei să ți-i las prin testament?

- N-am nevoie de bani. N-aș ști ce să fac cu ei. Am o slujbă bună și n-aș schimba-o cu alta.

- Ia banii și fă ce vrei cu ei.

Măturătorul a luat banii și i-a împărțit săracilor. N-a păstrat pentru el decât târnul cu care mătura străzile. Milionarul a văzut în măturător un om bun și drept, un suflet treaz, de aceea i-a dat milioanele și i-a zis: „la acești bani și folosește-i după cum dorești, și astfel Dumnezeu să ne binecuvânteze pe amândoi”. Veți spune: „Acel măturător a fost prost dacă n-a păstrat banii pentru el și a dorit să-i împartă săracilor”. Nu e rău ca omul să păstreze o parte din bani pentru el, dar trebuie să îndeplinească legea divină cu acei bani.

Legea omului este diametral opusă față de cea divină. Mergeți la o bancă să luați bani, dar ați ajuns prea devreme și găsiți ghișeele închise. Ce veți face? Veți aștepta să se deschidă ghișeele. Toate, sau numai cel care vă interesează? În cazul de față, numai unul vă interesează, cel care vă poate onora cecul. Vă opriți în fața ghișeului, luați banii și ieșiți. Dacă urmați legea omenească, vă vor interesa toate ghișeele. Indiferent de interesul pentru toate ghișeele, nu veți primi nimic de la ele. Dacă urmați legea divină, vă interesează un singur ghișeu. El vă va da cel puțin jumătate din ce conține.

Ca discipoli, vreți să cunoașteți pe deplin sensul vieții. Nu, un singur ghișeu vă este necesar, acolo unde vă va fi onorat cecul. Nu aveți nevoie de toate ghișeele, nu aveți nevoie de toată banca. Deci, când vreți să înțelegeți pe deplin sensul vieții, asta înseamnă că vreți să inspectați întreaga bancă. Un singur ghișeu vă este necesar; vă luați cecul și vă prezentați în fața

casierului zicând: „Vă rog, am un cec. Vă rog să-mi faceți un serviciu”. Potrivit legii divine, când vă duceți la un om să vă facă un serviciu, întâi îl salutați, apoi îi strângeți mâna și îi spuneți: „Îmi pare bine că am ocazia să vă văd”. El vă va întreba: „Ce doriți? Îmi face plăcere să vă fac un serviciu. Sunteți întotdeauna binevenit”.

Fiecare dintre voi trebuie să aibă cel puțin o idee de bază în jurul căreia trebuie să se grupeze toate celelalte: o idee fundamentală despre iubire, în jurul căreia toate celelalte trebuie să se grupeze; o idee fundamentală despre Adevăr, în jurul căreia trebuie să se grupeze toate celelalte. Trăind astfel, veți avea rezultate, veți fi liberi. Numai omul inteligent este liber să trăiască așa cum dorește. El nu poate să facă greșeli. Indiferent de metoda pe care o va alege în munca lui, aceasta va avea un sens. Există mii de metode de lucru, dar numai una singură este cea mai aproape de adevăr, de ideal. Cu cât omul este mai inteligent, cu atât mai puțin va alege un drum îndepărtat, dar asta nu-i va împiedica deloc dorința de a-și duce munca până la capăt.

Acum, privind viața în mod conștient, vă voi prezenta unele lucruri ca să vă trezesc pesimismul. Am zis, de exemplu, că o anumită muncă nu poate fi realizată. Luați totul întocmai și sunteți gata să vă pierdeți speranța. Am zis că acela care nu înțelege viața va suferi! Cel care nu învață va suferi! Cel care nu se află în relație bună cu oamenii va suferi! Astfel, omul trebuie să aibă un contact prietenesc cu aproapele lui și cu toate sufletele. În general, omul trebuie să-și facă treaba pentru care s-a născut. Ca discipoli ai vieții, ai învățăturii divine, veți spune în sinea voastră că, indiferent care va fi sarcina care vă va fi dată, o veți începe imediat, fără amânare. Multe persoane își amână sarcina pentru o altă incarnare, dar, în incarnarea următoare, treburile lor vor fi atât de complicate, încât nu le va mai rămâne timp să termine munca abandonată în viața precedentă. Cel care își amână munca pentru următoarea incarnare seamănă cu acel student din primul an care zicea: „Nu să învăț acum, îmi amân studiile pentru anul viitor. Atunci o să-mi învăț lecțiile”. El nu știa că în anul al doilea va avea lecții mai dificile, pentru studierea cărora va avea nevoie de cunoștințele din anul întâi. Aceasta reprezintă problema reincarnării următoare.

Când elevul trece de la o clasă la alta, când începe cu prima și ajunge în ultima, termină liceul. Pentru discipolul marii școli oculte, liceul are 12 ani de studiu; cursurile de la universitate cuprind tot 12, cu patru specialități principale. Astfel, pentru terminarea liceului și a universității, discipolul are nevoie de 24 de ani. Pe de altă parte, fiecare an de studiu cuprinde 25.000 de ani. Calculați câți ani îi sunt necesari discipolului ca să termine liceul și universitatea, fără a mai pune la socoteală cei patru ani de școală primară. Asta nu trebuie să vă descurajeze. Când vă vorbesc despre durată, mai mult vă inspir decât vă deznădăjduiesc. Imaginați-vă că un om e condamnat la moarte. După proces și pronunțarea verdictului, omul va fi spânzurat a doua zi.

Printr-o întâmplare fericită, execuția este amânată cu un an. Inima, care bătea cuprinsă de oroare, bate acum plină de bucurie. Viața i s-a prelungit cu un an. Când se ajunge la data fixată, aceasta se amână cu încă doi ani. Apoi, cu patru, cinci, șase ani, ca, în final, criminalul să fie amnistiat. Iese de la închisoare mulțumit, fericit și se bucură de viață. Ce este rău în această prelungire a timpului? Mulțumită ei, acel om și-a prelungit viața.

Astfel, când vorbim de prelungirea vieții, înțelegem un lung proces de ispășire. Când spunem că timpul este lung, aceasta este o idee care dă sens vieții. În această lungă perioadă de timp, dacă ați călători cu viteza luminii, ați avea nevoie de mii de ani ca să vă străbateți drumul. Dacă ar trebui să petreceți o perioadă scurtă de timp pe Pământ și v-ați deplasa cu viteza luminii, unde v-ați găsi? În opt minute, ați ajunge la Soare. Viteza de mișcare și numărul de ani sunt probleme care depind de conștiință. Pentru ființele cu conștiința dezvoltată, 25.000 de ani echivalează cu 25 de ani. Se spune în Scriptură că, în fața lui Dumnezeu, 1.000 de ani sunt ca 1 an, deci 25.000 de ani sunt egali cu 25 de ani. Privind astfel lucrurile, intrați într-un semn zodiacal aparte, în care calculele sunt cu totul altele.

Viața viitoare în care veți intra, din punct de vedere astrologic, diferă fundamental de viața actuală. În această viață, veți înțelege sensul lucrurilor. Ceea ce vă spun acum va fi ca un dar. Multe idei, în prezent de neînțeles, vor deveni atunci ușor de priceput. Veți înțelege că viața este neîntreruptă.

Astfel, anul acesta, înhămați-vă mintea la treabă și nu permiteți niciunui gând trist să pună stăpânire pe voi. Dacă Dumnezeu v-a dăruit un colac de salvare, primiți-l, chiar dacă sunteți buni înotători, în starea în care sunteți în prezent, este preferabil să aveți un colac de salvare. Astfel, veți putea depăși dificultățile pe care le veți întâlni în cale.

Fii întotdeauna credincios, sincer și blând, și Dumnezeuul păcii îți va umple inima cu toate binefacerile.

Sofia, 4 ianuarie 1928

Dumnezeu ca bază a vieții

Toate ființele, de la cea mai mică la cea mai mare, sunt interesate de trei lucruri. Toate ființele sunt interesate de viață, de cunoaștere și de libertate. În spatele vieții se găsește o forță importantă; în spatele cunoașterii se găsește o altă mare forță; în spatele libertății se găsește o a treia mare forță. Acestea sunt marile forțe și marile principii pe care puteți conta întotdeauna. Aceste trei mari forțe sunt prinse într-o unitate interioară care este Dumnezeu în lume. Când zicem că Dumnezeu există în lume, subînțelegem unitatea interioară a tuturor ființelor, integralitatea existenței. Subînțelegem acea Ființă care dăruiește întotdeauna și nu ia niciodată. Oamenii nu pot nega această Ființă, deoarece Ea este baza lumii și a vieții. Viața, cunoașterea și libertatea tuturor oamenilor și a tuturor ființelor este Dumnezeu.

Oamenii îi pot nega pe zeii inventați, precum și ideile despre Dumnezeu care n-au nicio legătură cu viața, dar nu pot să nege viața și unitatea existenței, căci s-ar nega pe ei înșiși. Oamenii de astăzi au o idee foarte ridicolă despre Dumnezeu. Vorbesc despre El fără să aibă o idee clară. În schimb, evreii aveau o idee clară și bine determinată despre Dumnezeu. Pentru ei, ideea de Dumnezeu era sfântă și o scriau cu patru litere, IEVE, dintre care una se repeta. Deci, pentru ei, numele lui Dumnezeu era format din trei litere care reprezintă cele trei mari principii ale existenței: iubirea, înțelepciunea și Adevărul. Îl pronunțau pe silabe, ceea ce în ebraică se citește: Jod He Vau He.

Prima literă, *I*, înseamnă acea ființă care a creat totul; a doua literă, *E*, înseamnă acea ființă care suportă și echilibrează totul; a treia literă, *V*, este legea echilibrului, acea ființă care corectează toate contradicțiile. Căci în această lume există mari contradicții ce trebuie să fie reglate treptat. Contradicțiile există pentru simplul motiv că lumea este în dezvoltare progresivă. În lume, există un succes și un progres constante, decadența fiind ceva excepțional. Lumea nu se sfârșește, doar se transfigurează.

Adevărul poate să regleze toate contradicțiile și să dea un sens vieții. Dar, dacă nu ne privește, nu ne este util, nu este Adevăr pentru noi. Atâta timp cât omul depinde de condițiile

exterioare ale vieții, nu se găsește în sălașul Adevărului. Atâta timp cât omul depinde de cunoașterea celorlalți oameni, nu se găsește în sălașul înțelepciunii. Atâta timp cât omul depinde de viața aproapelui, iubirea nu se găsește în el. Atâta timp cât iubirea nu va fi în el, omul va fi expus unor mari încercări.

Aceste trei principii creative, expresie a mării unități a existenței, pătrund și umplu spațiul infinit, fără limite, și sunt baza tuturor forțelor, tuturor elementelor și tuturor condițiilor vieții noastre organice și psihice. Ele pătrund în lumină, apă și hrană și se manifestă în ele. O hrană și o apă care nu conțin suficientă electricitate și magnetism, care nu sunt conductori ai mării realități, sunt dăunătoare. Aceeași lege este valabilă și pentru gândurile și sentimentele noastre. Fiecare gând și fiecare sentiment trebuie să poarte în el aceste forțe însuflețitoare. Un sentiment trebuie să poarte în el iubirea. Forța trebuie să poarte în ea dreptatea și gândul trebuie să poarte în el adevărul. Puternic este doar omul care gândește, simte și acționează corect, care dă curs liber în el Sfintei Treimi. Acești oameni au un stomac sănătos, creier și plămâni neatinși de vreo afecțiune. Când aceste trei sisteme (sau unul dintre ele) nu sunt sănătoase, nici omul nu mai este sănătos. Omul sănătos este vesel și, pentru asta, putem spune că singurul lucru real care determină omul este veselia. Numai cunoașterea, viața, iubirea și adevărul produc veselie. Omul trebuie să năzuiască să dobândească veselia, și va reuși doar când va avea sănătoase plămânii, stomacul și creierul.

Veselia este calea spre sănătate. Fără veselie, nu putem fi sănătoși. Dacă veselia rezultă din iubirea, din înțelepciunea și din adevărul tău, vei fi sănătos întotdeauna.

Dacă omul ar renunța la hrană, și-ar distruge stomacul; dacă omul ar renunța la aer, și-ar distruge plămânii; dacă omul ar renunța la gândire, și-ar distruge creierul. Acestea sunt legile lumii organice. Pe baza acestor principii va trebui să fie educate generațiile viitoare.

Important nu e în ce credem, ci să știm că fiecare zi este pentru noi purtătoarea unui bine pe care trebuie să-l folosim în mod rațional. Când are în el iubirea, înțelepciunea și Adevărul, abia atunci omul este om. Numai în acest caz îi vor fi deschise toate porțile și le va aduce tuturor binecuvântarea sa. Va fi conductorul Marelui, Divinului. Dacă începe să se gândească la

ceea ce reprezintă în ele însele iubirea, înțelepciunea și Adevărul, omul nu poate să înțeleagă. Dar, atunci când vin, ele aduc viață, lumină și libertate, și omul le recunoaște prezența fără să-și poată explica ce sunt.

Există o forță intermediară între iubire și viață: *prăna*, care reînnoiește viața. Când omul este bolnav sau prost-dispus, dimineața, să-și concentreze mintea asupra *prăna*, care se răspândește ca un curent în spațiu, și să înceapă să inspire și să se gândească în același timp *că prima* trece și este absorbită de toate celulele organismului. Făcând această experiență trei sau patru zile, va fi perfect sănătos. Dar, în acest timp, nu trebuie să se mai gândească la nimic altceva.

Leacul cel mai sigur din lume este veselia. Când vă treziți dimineața, trebuie să existe ceva care să inducă în voi un sentiment luminos și o gândire luminoasă care vor face apel la o acțiune nobilă și sublimă ce va produce veselia. Atunci, nu veți fi nici triști, nici bolnavi.

Ignoranța și lipsa de cunoștințe sunt cei mai mari diavoli din lume, care împiedică oamenii să cunoască legile vieții raționale aflate la originea veseliei. De aceea, este necesar să dobândim marea cunoaștere care ne va permite să-i învățăm pe oameni legile potrivit cărora este construit organismul nostru și să studiem legile schimbului corect privind materia și energia. N-ar trebui niciodată să consumați mai multă hrană decât vă este necesară. Cel care vrea să fie sănătos nu trebuie să se supraalimenteze și nici să mănânce după apusul soarelui. Nu consumați niciodată o hrană nesănătoasă. Mâncați doar înainte de apusul soarelui și după răsăritul lui. Este preferabil să mâncați numai pâine decât să consumați alimente nesănătoase. Cu o nutriție rațională, o respirație corectă și o gândire corectă, oamenii raționali pot să-și amelioreze viața.

Există o ordine de totală și perfectă armonie din care ne putem hrăni sănătatea. În natură, un lucru poartă în el sănătate. Puternică în natură este veselia. Este una dintre marile binefaceri ale vieții omenești, care nu poate fi dobândită dacă nu avem cunoaștere vie și libertate. Omul trebuie să fie liber și să nu se lase influențat din exterior.

Omul sănătos trebuie să caute singur Adevărul, care îi va dăruia o mare libertate de acțiune în viață.

Sofia, 2 aprilie 1933

Cele două ordini din lume

În lume este stabilită o anumită ordine, dar mai există una care nu e stabilită. Aceasta din urmă este realitatea, în timp ce ordinea stabilită este tranzitorie. Cea care nu este stabilită reprezintă pentru noi un ideal care ne bucură. În urma unei dobândiri, omul pierde întotdeauna sensul interior. Aceasta înseamnă că a ajuns la realitate, dar rămâne în afara ei.

Nu cunoaștem realitatea în ea însăși, dar îi cunoaștem manifestările: viața, lumina și libertatea. Viața este rezultatul lubirii, lumina este rezultatul înțelepciunii și libertatea este rezultatul Adevărului. Faptele corecte sunt rezultatul luminii și rezultatul faptei corecte este organizarea, acțiunea corectă în cursul vieții. Viața nu se poate manifesta corect fără lumină și frumusețea vieții se găsește în această lumină. Lumina poartă în ea cunoașterea și ne dezvăluie lumea, ca să devină accesibilă conștiinței.

Cunoașterea îi este accesibilă omului. Ea nu constă în ceea ce crezi, nu constă în ceea ce vrei, nici în ceea ce ai realizat sau vei realiza. Sensul frumuseții vieții se găsește în ceea ce nu este realizat, în ceea ce nu este stabilit. Contradicția în care cădem este următoarea: vrem să facem în așa fel încât lumina și iubirea să fie definite, adică supuse anumitor legi. Tot așa, vrem să supunem viața anumitor legi, să-i impunem anumite reguli și sisteme. Aceasta este ordinea actuală stabilită în lume. Dar legile pe care oamenii le acceptă ca atare nu sunt valabile nici pentru viață, lumină și libertate, nici pentru iubire, înțelepciune și Adevăr, căci ele sunt legi în ele însele. Fiecare lege alta decât ele le frânează și le împiedică să se manifeste. Contradicțiile se nasc din faptul că oamenii au unele dorințe, dar nu folosesc legile corecte ca să le realizeze. Atunci se nasc contradicțiile care arată că am ajuns la ruptură cu corecta manifestare a vieții. Și oamenii încep să „corecteze” viața, inventând toate regulile posibile conform cărora ea ar trebui să se manifeste. Atunci treburile se complică și se încâlcesc, căci nu e vorba de legi interioare proprii existenței reale, ci de invenții ale oamenilor. Astfel se nasc relații incorecte în viață, care sunt deja ceva rău, căci, atunci când se stabilește o ordine aflată în contradicție cu viața, sunt create condiții pentru crime. În acest caz, viața, cu manifestările ei, intră în contradicție cu legile

ordinii stabilite și executanții acestei ordini îi judecă și îiucid pe cei care le încalcă legile. Dar aceasta este ordinea oamenilor, care nu este în conformitate cu legile vieții. În consecință, ea creează condițiile pentru crime. Viața, ca proces creativ, dă naștere la forme prin care vrea să se manifeste, și oamenii, distrugându-le, îi încalcă legile. Ca urmare a acestei crime, se nasc toate contradicțiile și toate necazurile din viața contemporanilor. Așa ar zice un om cu credință în Dumnezeu: „Dacă Dumnezeu a creat toți oamenii, are vreun sens să-i spânzurăm sau să-i ucidem?”. Veți spune că ordinea actuală o cere. În acest caz, îl corecțați pe Dumnezeu, ceea ce înseamnă să-i impuneți vieții legi noi, ceea ce este imposibil. În urma unei astfel de tentative de a-i impune vieții legi noi, traiul oamenilor, de la un capăt la altul, se umple de contradicții. Acestea s-au adunat de-a lungul secolelor și astupă astăzi toate căile existenței. De aceea, trebuie neapărat să dăm o nouă direcție vieții noastre și să nu-i împiedicăm cursul cu propriile noastre legi.

Se spune că generațiile trecute au lucrat pentru noi. Da, au lucrat, dar generațiile trecute, cu concepțiile și modul lor de viață, au lăsat moștenire atâtea datorii și contradicții, încât omenirea se găsește în pragul dezastrului. Oamenii, lăsați în voia lor, se îndreaptă spre dezastru. Acum se propovăduiește învățătura karmei, ca să ni se arate că omul își poate plăti datoriile. Dar foarte puțini oameni pot să-și plătească datoriile acum. Sunt atât de multe, încât e imposibil. De aceea, va avea loc o lichidare colectivă a datoriilor. Se cere ca iubirea să pătrundă în sufletul și în inima tuturor.

Oamenii se vor elibera de jugul legilor dând în viața lor curs liber iubirii. Iubirea apare ca indispensabilă în lume. Este esențialul, realul, condiția *sine qua non*. Cum trebuie să iubim un om? Să-i venim în ajutor când nimeni nu-l poate ajuta. Căci iubirea nu are în vedere să ia, ci să dăruiască. Lumina vrea și ea să dăruiască.

Dar oamenii de azi, care se află sub influența forțelor negative din natură, se opun iubirii și luminii și, în consecință, trăiesc într-o mare contradicție. Toată lumea contemporană este cufundată într-o mare contradicție. Și voi trăiți în această mare contradicție interioară și exterioară. Dacă ochii vi s-ar deschide ca să vadă această mare contradicție, ați putea să vă pierdeți

capul. Dacă ați vedea ce gândesc prietenii voștri despre voi, nu știu câți prieteni v-ar mai rămâne. Oamenii și-ar da seama în ce haos trăiesc. De aceea, ochii le sunt închiși la toate astea, căci altfel ar fi împiedicați în dezvoltarea lor.

Care e soluția? Oamenii vor să regleze marile contradicții ale vieții cu legile, dar nicio lege exterioară nu poate să regleze viața omului. Nicio ordine exterioară nu le poate regla viața. Nici iubirea, înțelepciunea și Adevărul nu sunt în stare să ne scoată din marile contradicții care există în lume. De ce? Deoarece concepțiile noastre nu sunt cele ale Adevărului. Oamenii de azi vorbesc despre Adevăr ca despre ceva ce nu privește propria lor viață. Vorbesc despre libertate, dar fiecare înțelege propria libertate. Totuși, Adevărul dăruiește libertate tuturor ființelor. Când vorbim despre Adevăr, înțelegem că el le aparține tuturor ființelor. În schimb, în prezent, oamenii au creat o ordine care limitează libertatea. Este o ordine denaturată, ce nu are nimic în comun cu ordinea naturii.

Pentru înțelegerea filosofică a vieții este necesară o școală care să predea lecții practice. Căci, dacă doar vorbim despre ea, rezultatele sunt zero. Așa cum e în prezent, omul trebuie forțat să învețe și să aplice aceste lecții în propria viață. Când apare legea, se poate considera deja o violență.

Ca să fie fericit, omul trebuie să învețe să cunoască legile vieții. Trebuie s-o facă în mod conștient, pentru binele lui și al tuturor. În acest scop, omul trebuie să-și dezvolte intelectul, inima, sufletul și mintea, să-și reînnoiască corpul și să-l facă indestructibil și nemuritor. Va putea atunci să facă o călătorie dincolo de Pământ ca să vadă sublima maiestate a lumii. Este vorba de sarcini foarte importante, de posibilități ale vieții și de scopul nostru. Iubirea este un scop, înțelepciunea este un scop, Adevărul este un scop, Viața este un scop. Și, când omul va ajunge în această stare, va trebui să gândească. Omul trebuie să rămână puțin singur cu el însuși, căci în fața lui se găsesc mari ființe care au trecut pe această cale pe care merge el acum. El va stabili legături cu ele, și acestea îi vor dezvălui toate detaliile despre calea de urmat. Îi vor dezvălui cunoașterea legilor și a metodelor necesare dezvoltării sale, ca să atingă perfecțiunea și nemurirea. Îi vor arăta căile, metodele și mijloacele de a-și reînnoi viața și de a întineri. Îi vor dezvălui secretul vieții veșnice.

Pe pământ există câteva izvoare și, bând din apa lor, omul poate să întinerească. Sunt izvoare de elixir. Aceste izvoare nu le sunt accesibile decât oamenilor raționali. Nu sunt întotdeauna în același loc; sunt mobile. Își schimbă permanent locul, și de aceea oamenii nu le cunosc.

Oamenii întreabă deseori cum va fi pusă în ordine lumea. Lumea va fi corectată când oamenii vor fi pus ordine în ei înșiși. Nu-i lăsați pe oameni să vă pună în ordine și nu așteptați ca oamenii să vă pună în ordine. Fiecare, singur, trebuie să pună ordine în el însuși. Atâta timp cât vom aștepta ca ceilalți să ne corecteze și să ne dăruiască libertatea, lumea va rămâne în dezordine.

Din punct de vedere cultural, Pământul nostru este unul dintre cele mai întârziate. Pe Pământurile din alte sisteme solare, ființele sunt mult mai avansate. De exemplu, în sistemul lui Sirius. Vechii asirieni, care înțelegeau această știință profundă, au ales acest nume, Asiria, pentru țara lor, căci voiau să trăiască după cultura de pe Sirius. Și acolo există un Pământ ca al nostru, dar mult mai avansat din punct de vedere cultural, și nu există nici ură, nici amintirea unor crime, așa cum găsim pe Pământul nostru. Acei oameni nu așteaptă să-i corecteze cineva. Dacă nu-l dăm ascultare lui Dumnezeu, care lucrează în noi și vrea să ne facă liberi, cine, din exterior, ne poate corecta? Trăim în Dumnezeu și Dumnezeu trăiește în noi. El să fie pentru noi modelul de urmat. Să nu așteptăm de afară nicio lege, nicio regulă ca să ne corectăm. Asta nu ne va aduce niciun beneficiu. Omul are o lege în el însuși: este Dumnezeu din om. În prezent, oamenii n-au recunoscut, încă, această lege din interiorul lor, și de aceea caută legi exterioare să-i guverneze.

Ce este esențial în viață? Esențială este ideea comună că toți oamenii pot să trăiască frățește. Bucuria unuia să fie bucuria tuturor; bucuria tuturor să fie bucuria fiecăruia. Bunurile și bucuriile să fie pentru toți. De exemplu, în prezent, în societatea de azi, două persoane se unesc și vor să se iubească, dar numai ele. Ele nu pot să fie fericite pe această cale. Fericirea lor trebuie să fie pentru toți. Pentru ca o persoană să fie fericită, toate celelalte de care este legată trebuie s-o iubească.

Există o nouă concepție ce trebuie să fie introdusă în lume, și atunci viața va dobândi un sens interior. Acum, când vorbim astfel, unii vor zice că se distrug bazele sistemului contemporan.

Dar sistemul contemporan nu are fundament, nu e nimic de distrus. Poartă distrugerea în el însuși. Ceea ce avem în prezent ca stat și ca sistem nu se poate numi stat. Susținem o ordine socială rațional organizată, în care cei mai inteligenți și mai cultivați vor da o orientare liberei inițiative, îi vor sluji, îl vor consilia și îi vor educa pe ignoranți și le vor arăta căile vieții. Dar nu vor mai fi creatori de legi care să-i corecteze pe ceilalți fără să fie corecțați ei înșiși.

Susținem o ordine fără înfometări, fără ignoranți și fără sclavi. Susținem o ordine în care prosperitatea să fie pentru toți, lumina și cunoașterea să fie pentru toți, libertatea să fie pentru toți și toți să fie fericiți și să se bucure de viață. Căci toți oamenii au una și aceeași origine și toți au aceleași drepturi și aceleași obligații. Pentru a trăi în această ordine nouă, oamenii trebuie să-și schimbe în mod radical înțelegerea și modul de viață.

Credeți în binele din voi, care se află în adevărata voastră natură, și nu vă comparați cu ceilalți, ci ceilalți să fie pentru voi un stimulent.

Sofia, 23 august 1933

Ce este realizabil în viață

Oamenii nu sunt interesați în viață nici de tratatele filosofice, nici de poezie, nici de muzică, de care unii sunt interesați, ci de ceea ce este realizabil. Ceea ce se face încet este realizabil. Nimic nu se poate obține prin grabă, căci în ea există o ruptură. Ca să dobândească cu adevărat ceva, omul trebuie să aibă întâi o idee clară despre el însuși. Trebuie să găsească răspunsul la ce reprezintă el în natură. Faptul că omul are un nume și face parte dintr-o națiune n-are încă semnificație. Înainte de orice, trebuie să fie înzestrat cu un intelect luminos, cu o inimă curată și cu o voință rațională, adică o voință care îndeplinește ceea ce este rațional.

În prezent, mulți oameni se ocupă de lucruri irealizabile. De exemplu, vor să știe cum va fi lumea pusă în ordine. Cu starea voastră de dezvoltare de acum, acestea nu sunt sarcini pe care le puteți rezolva. Vă puteți ocupa de asta, dar nu puteți găsi rezolvarea. Puteți crea diferite teorii, dar ele nu vor fi conforme cu realitatea. Atunci, oamenii, neștiind adevărul, explică totul în mod mecanic. Aceste teorii rezultă din procese raționale, dar sunt lipsite de rațiune. De exemplu, într-o mașină, mișcarea roților este un proces mecanic în spatele căruia se găsește o rațiune. Totuși, dacă vă aflați în calea unui proces mecanic, riscați să plătiți cu viața și nicio rugăciune nu vă va ajuta. Să nu vă opuneți acestui proces mecanic fără să cunoașteți legile funcționării sale.

Deoarece oamenii sunt încă copii și nu cunosc legile vieții, se găsesc sub conducerea competentă a unor ființe perfecte - oamenii cei mai inteligenți care, de la crearea lumii, trăiesc și nu mor niciodată. Ei au studiat legile interioare ale existenței și au înțeles cum se produce și se întreține viața veșnică. Și acum dirijează întreaga omenire. Îl dirijează pe om dându-i metode cu care își va realiza în mod rațional visurile și idealurile de fericire.

Omul trebuie să aibă întotdeauna o aspirație și să nu-și piardă niciodată impulsul de a dobândi lucruri bune. Fiecare om trebuie să aibă un obiectiv pe care să-l poată realiza. Poate să aibă un ideal nelimitat, irealizabil, dar un ideal irealizabil este legat și de unul realizabil. Trebuie să aspirați la ceva concret, bine determinat și realizabil. Deseori, spuneți: „Vreau să fiu un om bun”. Această dorință este nedeterminată. Ceea ce este bun

nu constă doar într-o acțiune. Este rodul divinului din noi. Și, când faceți o faptă bună, ea este rodul iubirii divine care lucrează în voi. Omul nu poate să devină bun până când n-a trecut prin focul iubirii. Bunătatea nu este ceva mecanic care se poate dobândi din exterior, este un proces interior rațional și, când va funcționa în voi, veți fi oameni bine organizați și lucrurile vor fi pentru voi realizabile. Omul bun nu poate să aibă defecte. Este capabil să înțeleagă totul în viață și poate să rezolve toate contradicțiile.

Ceea ce dobândim în lume depinde de anumite legi. Unii zic că omul poate să realizeze orice. Dar, înainte de orice, trebuie ca el să determine ce este omul și ce posibilități are ca să ajungă la realizare. Cu ideile sale din prezent, omul contemporan nu poate să-și realizeze decât foarte puțin visurile. Omul care poate să realizeze totul este cel care a înțeles legile naturii vii, legile întregii omeniri și ale totalității existenței. El dorește ca tot ce gândește, simte și face să fie util nu numai lui însuși, ci tuturor. Un astfel de om poate să realizeze totul. Dar dacă, de dimineața până seara, vă gândiți doar la binele vostru, nu veți putea realiza nimic. Ca să dobândim lucruri bune, trebuie să cooperăm și să ne ajutăm între noi.

Ca să obținem rezultate, trebuie să respectăm activitatea naturii și să ne adaptăm activitatea la a sa. Părțile trebuie să coopereze cu ansamblul corpului. Prin termenul „corp” înțelegem ce este rațional în noi, ce organizează și ține organele într-o unitate și le pune în mișcare. Oamenii de azi nu reușesc, fiindcă fiecare dorește ca ceilalți să facă mai mult pentru el decât face el pentru ei.

Ca să obțină rezultate, omul trebuie să se cunoască pe sine, precum și condițiile și mediul în care evoluează. Întâi, trebuie să cunoască în amănunt modul în care este organizat corpul lui, ce rol joacă fiecare organ și legile funcționării lui. Trebuie să cunoască perfect toate funcțiile lui, căci ele constituie o parte foarte importantă din viața sa. Acum, se zice: „Sufletul dirijează aceste funcții”. Dacă sufletul este real și el guvernează, cine ești tu? Nu, omul este sufletul însuși, iar corpul este manifestarea obiectivă a sufletului. Astfel, când vorbim despre om, înțelegem o unitate și nici nu separăm, nici nu punem în opoziție omul cu corpul și cu funcțiile lui. Nu preferăm nici una, nici alta dintre viețile sale. Viața e una, dar, ca să ai

rezultate, trebuie să înțelegi ce e concret. Ne-a fost dat ceea ce dispunem: corpul. Când ne înțelegem corpul și atitudinea noastră față de el este corectă, avem relații corecte cu apropiatii noștri. Căci, dacă nu putem să trăim împreună cu apropiatii noștri, cum am putea să trăim cu Dumnezeu?

Dacă nu trăiești corect și frățește cu copiii lui Dumnezeu, cum vei trăi cu Dumnezeu? Ca să aibă relații corecte cu apropiatii, omul nu trebuie să împiedice viața care se manifestă în el, ca să se poată dezvolta armonios și să-și alimenteze toate capacitățile și virtuțile. Prezența fiecărui dat și a fiecărei virtuți se cunoaște după raza specifică pe care o emană. După ce toate virtuțile vor fi dezvoltate, omul va crea o lumină și o atmosferă armonioase, va stabili o legătură corectă cu ființele mai avansate decât el. Va înțelege marea lege a unității universale a vieții și bunurile pe care ea le deține. Având concepțiile actuale, oamenii sunt expuși unor mari tentații, deoarece n-au lumina necesară ca să priceapă legătura adevărată dintre lucruri. De exemplu, în prezent, bogățiile sunt acumulate în câteva mâini și omul este apreciat pentru averea lui, nu pentru el însuși. Dar această bogăție nu este a lui. Mii de oameni au muncit pentru ea. În această bogăție intră viața a mii și milioane de animale; în această bogăție intră miliarde de boabe de grâu, miliarde de fructe care au fost sacrificate, și acest om spune că această bogăție îi aparține. E total absurd. Acest om trebuie să spună: „Această bogăție poartă în ea mari suferințe și mari sacrificii”. Cel care are acest sentiment față de bogății va ști cum să le utilizeze pentru binele tuturor. Toate bogățiile trebuie să existe pentru binele tuturor.

Când începe să mulțumească pentru puținul pe care îl are, nevoiașul a înțeles sensul vieții și se află în fața unui proces de purificare. În viață, bogăția și sărăcia sunt stări tranzitorii. Nu încurajăm sărăcia zicând că omul trebuie să se resemneze cu destinul lui. Nu, în această privință, idealul nostru este că bunurile și mulțumirea sunt pentru toți. Dar problema care se pune este explicarea contradicțiilor existente în viața actuală.

Toate contradicțiile întâlnite sunt încercări date dintr-o rațiune superioară, ca să ne pregătească să folosim bunurile existente în viață. Căci naturii nu-i place să-și risipească bunurile. Viața e pentru noi o școală. Dacă, într-o școală obișnuită, elevii sunt supuși la examene ca să li se verifice

cunoștințele, ce examene ar trebui să trecem noi la înalta școală a vieții! Toate capacitățile și virtuțile din noi sunt bunuri divine. Omul nu trebuie să le neglijeze, căci de dezvoltarea lor depinde succesul lui. De ele depind sănătatea și forța lui - de tot ce e bun în el.

Din acest punct de vedere, gândirea omenească este o mare forță: tot ce ați spus și spuneți se realizează. Uneori, un gând vă trece prin minte și spuneți: „Aceasta se va realiza”. Și peste un timp se realizează.

De exemplu, ești bolnav și zici în mod pozitiv: „O să mă vindec”. Și te vindec. Altădată, zici: „Asta n-o să meargă”. Și așa e. Căci întreții o gândire negativă care nu e constructivă. Ca să obții rezultate, omul trebuie să întrețină în minte gânduri pozitive.

Toți prietenii noștri ne sunt ajutoare în viață și fiecare om cu care aveți o legătură va exercita o anumită influență asupra vieții voastre. Toate persoanele bune reprezintă un ansamblu care este ajutorul divin prin care ne ajută lumea rațională. Cu cât avem mai mulți prieteni, cu atât suntem mai puternici. Această lege este valabilă și pentru om: cu cât are mai multe capacități, cu atât este mai puternic. Când creierul îi funcționează corect, omul e puternic, iar când capacitățile sale sunt inerte, omul este slab. Ca să obții rezultate, omul trebuie să muncească cu cele mai bune capacități pe care le are și să le dezvolte pe toate treptat, ca să se manifeste ca om adevărat, în această privință, mulți oameni se frânează cu religia, deoarece cred că este de ajuns să creadă în Dumnezeu și să se roage. Dar asta înseamnă să înțeleagă greșit viața, și de aceea nu pot să obțină niciun rezultat. Când vorbim despre rugăciune, înțelegem o muncă pentru binele comun și în acord cu toate ființele raționale ale naturii. A îndeplini voința sfântă înseamnă a lucra pentru binele tuturor.

Acum ne aflăm în pragul unei vieți sublime și trebuie să fim treji. Viața din prezent în această lume ne va părea derizorie și vom fi mirați văzând cum am putut trăi aici. Dar întrebarea este: ce trebuie să facem în prezent? Să-i iubim pe toți cei iubiți de Dumnezeu. Și toți sunt iubiți de Dumnezeu. Acest gând trebuie să stăruie în mintea voastră. Atunci, viața voastră va căpăta un sens mai vast și veți dobândi un caracter interior și ceva pozitiv. Dar, pentru aceasta, fiecare trebuie să învețe să asculte glasul

lui Dumnezeu în el însuși. Căci, dacă nu putem să-l ascultăm, nu ne putem înțelege între noi și nu putem să obținem rezultate. O voce interioară ne unește, așa cum sunt unite apa, aerul, lumina și pământul solid. Astfel, iubirea divină unește totul în viață. Este realul și puterea din viață. Este bagheta magică pe care va trebui să învățați s-o folosiți. Bagheta voastră magică e limba voastră. Vorba dulce pe care o veți spune celorlalți vă va fi și vouă spusă, iar vorba amară pe care o spuneți celorlalți vi se va întoarce.

Fiecare lucru se întoarce la cel de la care a pornit. Este o lege absolută a naturii.

Sofia, 1 octombrie 1933

CUPRINS

Epistolă către suflete.....	4
Salutare către suflete cu ocazia anului 1914.....	17
Condițiile vieții veșnice.....	25
Cercurile conștiinței.....	50
Formele conștiinței.....	68
Dumnezeu ca bază a vieții.....	87
Cele două ordini din lume.....	92
Ce este realizabil în viață.....	99